

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 3 april 1946 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1946/47 under femte huvudtiteln avseende anslagen inom socialdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Socialdepartementet.

1:o **Socialdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för socialdepartementet, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Socialdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

Det förestående genomförandet av ny uppboordsorganisation förutsättes medföra, att en förste kanslisekreterare, vilken för närvarande innehar förordnande att tills vidare uppehålla en häradskrivartjänst, överföres till indragningsstat vid departementet. Denna anordning, gentemot vilken 1945 års riksdag icke framställt någon erinran, beräknas påkalla en uppräknning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 10 000 kronor.

Den i föregående års statsverksproposition berörda dubbleringen av departementets statssekreterartjänst har ansetts motivera, att en extra ordinarie förste kanslisekreterartjänst under nästa budgetår nyinrättas på departementets statssekreteraravdelning, vilket föranleder en kostnadsökning under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal av 9 000 kronor. Antalet till regeringsrätten inkomna mål, vilkas föredragning ankomma på tjänstemän i socialdepartementet, har på senare tid visat sådan tendens till ökning, att det beräknas bli nödvändigt att under en betydande del av nästa budgetår förordna ytterligare en föredragande. Med hänsyn härtill och till behovet av förstärkning av departementets amanuens- och biträdespersonal har föreslagits, att nämnda anslagspost höjes med sammanlagt 19 000 kronor.

Posten till rörligt tillägg har upptagits till ett med 1 000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet. Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för socialdepartementet:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 statssekreterare		C 10
1 expeditionschef		C 8
1 chef för rättsavdelning		C 8
3 kansliråd		A 30
4 förste kanslisekreterare		A 26
5 andre kanslisekreterare		A 21
1 registrator		A 15
1 kansliskrivare		A 11
1 förste expeditionsvakt		A 7
3 kanslibiträden		A 7
3 expeditionsvakter		A 5
5 kontorsbiträden		A 4
	Tjänsteman å övergångsstat.	
1 registrator		A 22
	Tjänsteman å indragningsstat.	
1 förste kanslisekreterare		A 26
	Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.	
2 föredragande i regeringsrätten		Eo 29
1 förste kanslisekreterare		Eo 26;

Anm.: Den å ordinarie stat upptagna registratorstjänsten och en av de å ordinarie stat upptagna förste kanslisekreterartjänsterna skola hållas obesatta, så länge den å övergångsstat uppförde registratorn kvarstår i tjänst respektive den å indragningsstat uppförde förste kanslisekreteraren kvarstår i sin befattning.

b) godkänna följande avlöningsstat för socialdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.		
1. Avlöning till departementschefen	kronor	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	»	218 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	115 000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	43 000
Summa förslagsanslag		kronor 400 000;

c) till *Socialdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

2:o) **Socialdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 4 och 5) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 63 000 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

3:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 6—26) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för socialstyrelsen, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Socialstyrelsen: *Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet* anvisa ett förslagsanslag av 955 000 kronor.

Ifrågarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med ett belopp av 910 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås utbrytning ur socialvårdsbyrån av den avdelning, som handlägger skyddshemsärenden, till en särskild byrå, benämnd skyddshemsbyrån. Såsom konsekvens av förslaget förordas, att den nuvarande skyddshemsinspektörstjänsten i lönegrad A 27 ombildas till en byråchefstjänst, vilken ansetts tills vidare böra placeras å extra ordinarie stat i lönegrad Eo 30. I samband härmed har befattningen som skyddshemsinspektör överförs till övergångsstat.

Socialstyrelsen har föreslagit överförande av viss biträdespersonal, varav en befattning i 9:e, åtta i 7:e och åtta i 4:e lönegraden från extra ordinarie till ordinarie stat ävensom uppflyttning av fyra tjänster i lönegraden Eo 7 till kontoristbefattningar i lönegraden A 9. I avbidan på slutförandet av pågående utredning om den statliga biträdespersonalens anställningsförhållanden har departementschefen emellertid ansett sig böra för närvarande begränsa sig till att förorda, att åtta kontorsbiträdestjänster överförs från extra ordinarie till ordinarie stat. Härav föranledd ökning av medelsbehovet under anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän beräknas till 24 000 kronor. Å andra sidan har anslagsbeloppet kunnat nedsättas med 14 000 kronor med hänsyn till dels att befattningen såsom skyddshemsinspektör föreslås utbytt mot en extra ordinarie byråchefstjänst och dels att en förste museivakt vid livrustkammaren, vilken sedan år 1940 tjänstgjort i socialstyrelsen, återgått till livrustkammaren. Med anledning härav har anslagsposten föreslagits höjd med 10 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås ökad från 13 300 kronor till 16 000 kronor. Höjningen, som hänför sig till delposten till ersättningar till sakkunniga personer på barna-

vårdens specialområden och till arkitekt, är föranledd dels av beräknad ökning av antalet granskningsärenden, särskilt beträffande barnhem och institutioner för halvöppen barnavård, och dels av hemställan om höjning av arkitektarvordena.

Vidkommande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås, att den kvalificerade personalen på socialvårdsbyråns barnvårdsavdelning, som för närvarande utgöres av allenast en byrådirektör i lönegraden Eo 28 och en barnvårdsinspektis i lönegraden Eo 21, utökas genom inrättande av en byråinspektörstjänst i lönegraden Eo 21. I detta sammanhang förordas, att tjänsten som barnvårdsinspektis får sin benämning ändrad till byråinspektör. Kostnaderna för inrättande av en byråchefsbefattning i lönegraden Eo 30 å den föreslagna skyddshemsbyrån och den nyssberörda tjänsten som byråinspektör i lönegraden Eo 21 ha beräknats till 17 500 kronor. Härjämte förordas en uppräknig av icke-ordinarieposten med ett belopp av 30 000 kronor, motsvarande kostnaden för anställande hos styrelsen under helt budgetår av ytterligare en amanuens i lönegraden Eo 18 — avsedd att handhava en fortlöpande nykterhetsstatistik — samt därutöver en amanuens i lönegrad Ex 15, en expeditivakt i lönegrad Ex 5, två kontorsbiträden i lönegrad Eo 4 och tre skrivbiträden i lönegrad Ex 2 samt under halvt budgetår ytterligare en amanuens i lönegrad Ex 15 och ett kansli-biträde i lönegrad Eo 7.

Medelsbehovet under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal för budgetåret 1946/47 har beräknats med utgångspunkt från det belopp, varmed posten är upptagen för innevarande budgetår — 490 000 kronor. Härtill ha lagts förenämnda belopp av respektive 17 500 och 30 000 kronor ävensom ett belopp av 4 000 kronor, utgörande den beräknade kostnadsökningen för löneklassuppflyttningar under nästa budgetår. Å andra sidan har i anledning av förslaget om ordinariesättning av åtta extra-ordinarie kontorsbiträdestjänster frändragits ett belopp av 23 000 kronor. Anslagsposten har alltså för nästa budgetår upptagits med ett belopp av 518 500 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har uppräknats med 3 800 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *R. Anderberg* och *C. P. Wahlmark* (I: 118) och den andra inom andra kammaren av herr *L. Lindahl* och fru *Sigrid Ekendahl* (II: 224), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta inrättandet av ytterligare tolv ordinarie befattningar vid socialstyrelsen, varav fyra såsom kontorister i lönegrad A 9 och åtta såsom kanslibiträden i lönegrad A 7.

Utskottet.

Socialstyrelsens förslag om överflyttning av vissa extra ordinarie biträdestjänster till ordinarie stat och viss lönegradsuppflyttning i samband därmed har i Kungl. Maj:ts förslag begränsats till att avse ordinariesättning av åtta kontorsbiträdestjänster i 4 lönegraden. I likhet med socialstyrelsen har departementschefen varit av den uppfattningen, att den nuvarande proportionen mellan ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare i biträdesgrad hos styrelsen icke är tillfredsställande. I avbidan på slutförandet av pågående

utredning om den statliga biträdespersonalens anställningsförhållanden har departementschefen dock ansett sig böra biträda förslaget allenast i ovan angivna begränsade omfattning.

Motionärernas yrkande avser bifall till socialstyrelsens förslag utom i vad avser en befattning såsom kontorist i lönegraden A 9. Med detta undantag har nämnda förslag tillstyrkts av allmänna lönenämnden. Utskottet har för egen del funnit en jämförelse med vissa andra myndigheter i fråga om förhållandet mellan antalet icke ordinarie tjänster i här ifrågavarande lönegrader och antalet ordinarie dylika tjänster utfalla till socialstyrelsens nackdel, varför en åtgärd i motionernas syfte förefaller utskottet i och för sig vara påkallad. Med hänsyn till den pågående utredning, till vilken departementschefen hänvisat, är utskottet dock icke berett att nu tillstyrka ordinariesättning i vidare omfattning än Kungl. Maj:t föreslagit. I anslutning till detta ställningstagande vill utskottet erinra, att de befattningshavare, för vilka de ordinarie tjänsterna äro avsedda, redan nu innehava med pensionsrätt förenad anställning.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 118 och II: 224

a) godkänna följande personalförteckning för socialstyrelsen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1	generaldirektör	C 12
4	byråchefer	A 30
1	byråchef, tillika statens inspektör för fattigvård och barnavård	A 30
2	förste aktuarier	A 26
1	förste byråsekreterare	A 26
1	förste byråsekreterare, tillika assistent hos statens inspektör för fattigvård och barnavård	A 26
2	byråinspektörer	A 24
2	förste aktuarier	A 24
3	förste byråsekreterare	A 24
4	aktuarier	A 21
1	byråsekreterare	A 21
1	registrator och kassör	A 14
4	kansliskrivare	A 11
2	kontorister	A 9
1	förste expeditionsvakt	A 7
7	kanslibiträden	A 7
1	expeditionsvakt	A 6
2	expeditionsvakter	A 5
23	kontorsbiträden	A 4
4	skrivbiträden	A 2

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å övergångsstat.	
1 skyddshemsinspektör	A 27
1 förste byråsekreterare	A 26
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.	
3 byråchefer	Eo 30
3 byrådirektörer	Eo 28
1 byråinspektör	Eo 24
2 förste byråsekreterare	Eo 24
2 byråinspektörer	Eo 22
2 byråinspektörer	Eo 21
1 aktuarie	Eo 21
6 byråsekreterare	Eo 21
1 hemhjälpkonsulent	Eo 21
1 revisor	Eo 21

Anm. 1 byråinspektörstjänst å ordinarie stat må icke besättas, så länge förste byråsekreteraren å övergångsstat kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 315 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	» 16 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 518 500
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 105 500
<u>Summa förslagsanslag kronor 955 000;</u>	

c) till *Socialstyrelsen*: *Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 955 000 kronor.

4:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 27) föreslagit riksdagen att till Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

Utskottet.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen*: *Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

5:o) **Socialstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 27—31) föreslagit riksdagen att till Socialstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 215 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till 175 000 kronor.

Av den för nästa budgetår föreslagna ökningen belöper 12 000 kronor på reseersättningar i anledning av ökad inspektionsverksamhet. För expenser och publikationstryck har medelsbehovet uppskattats 20 000 respektive 8 000 kronor högre än i förra årets beräkningar.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 215 000 kronor.

6:o) **Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ortsombud.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 31) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ortsombud* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 30 500 kronor.

7:o) **Undersökningar rörande levnadsvillkor och hushållsvanor. Allmän bostadsräkning m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 7 och 8, s. 31 och 32) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

8:o) **Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar. Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9 och 10, s. 32 och 33) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar* 70 000 kronor;

b) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader* 20 000 kronor.

9:o) **Arbetsdomstolen: Avlöningar. Arbetsdomstolen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 11 och 12, s. 33 och 34) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Arbetsdomstolen: Avlöningar* 78 000 kronor;

b) till *Arbetsdomstolen: Omkostnader* 4 200 kronor.

10:o) **Arbetsrådet: Avlöningar. Arbetsrådet: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 13 och 14, s. 34 och 35) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

11:o) **Mödrahjälp.** Kungl. Maj:t har (punkt 15, s. 36 och 37) föreslagit riksdagen att till Mödrahjälp för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 12 800 000 kronor.

Utgifterna för understöd i form av mödrahjälpsbidrag och mödrahjälpslån ha ökat under det senast förflutna budgetåret, dels på grund av en ökning av antalet födda barn och dels med anledning av den från och med den 1 juli 1944 genomförda höjningen av mödrahjälpens maximibelopp. Ehuru för nästkommande budgetår icke förväntas någon större ökning av antalet mödrahjälpsansökningar, har likväl anslaget ansetts böra beräknas till i i avrundat tal 13 000 000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mödrahjälp* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 000 kronor.

12:o) **Mödrahjälpsnämnderna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 37—39) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mödrahjälpsnämnderna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 183 000 kronor.

13:o) **Bidrag till erkända arbetslöshetskassor.** Kungl. Maj:t har (punkt 17, s. 39—41) föreslagit riksdagen att till Bidrag till erkända arbetslöshetskassor för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 7 000 000 kronor.

Belastningen å anslaget för budgetåren 1943/44 och 1944/45 har till följd av den låga arbetslösheten under nämnda budgetår utgjort i avrundade tal endast 4 420 000 respektive 4 940 000 kronor. Samtidigt uppgick antalet understödsdagar per årsmedlem till 2,7. För nästa budgetår beräknas en arbetslöshet av i stort sett samma omfattning som under budgetåret 1944/45. Med beaktande av det ökade medelsbehov, som föranledes av förbättring av daghjälpsbeloppen och familjetilläggen ävensom beräknad ökning av antalet kassamedlemmar, att för nästa budgetår beräknas ett belopp av 6 000 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till erkända arbetslöshetskassor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 000 kronor.

14:o) **Kristillägg till erkända arbetslöshetskassor.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 18, s. 42) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

15:o) **Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar. Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Omkostnader. Länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingsanstalterna: Avlöningar. Länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingsanstalterna: Omkostnader. Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 19—23, s. 42—46) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

16:o) **Planering av allmänna arbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 24, s. 47 och 48) föreslagit riksdagen att till Planering av allmänna arbeten för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor. Den del av nämnda belopp, som är avsedd att ställas till förfogande för den av statens arbetsmarknadskommission bedrivna bidragsverksamheten för planläggning av allmänna arbeten — främst vatten- och avloppsledningsanläggningar — beräknas vara förbrukad vid utgången av innevarande budgetår. Medelsbehovet för nästkommande budgetår för samma ändamål beräknas till 1 800 000 kronor.

För den av egnahemsstyrelsen i samband med lantbruksförbundets byggnadsförening u. p. a. verkställda planläggningen i beredskapssyfte av bostadsförbättringsföretag på landsbygden har styrelsen för nästa budgetår beräknat ett approximativt medelsbehov av 500 000 kronor. Med hänsyn till att en avsevärd reservation å tidigare för samma ändamål anvisade medel beräknas kvarstå oförbrukad vid detta budgetårs slut, har det ytterligare medelsbehovet för budgetåret 1946/47 ej beräknats till högre belopp än 200 000 kronor.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Planering av allmänna arbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

17:o) **Statens byggnadslånebyrå: Avlöningar. Statens byggnadslånebyrå: Omkostnader. Hyresrabatter för mindre bemedlade, barnrika familjer. Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden. Bidrag till inrättande av pensionärshem.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 25—29, s. 48—52) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

18:o) **Statens nämnd för samlingslokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 52) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens nämnd för samlingslokaler* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

19:o) **Statens bosättningslån: Ersättning åt ortsombud.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 31, s. 52 och 53) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

20:o) **Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken.** Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 53—55) föreslagit riksdagen att till Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås ändring av bestämmelserna beträffande ersättning åt riksbanken för dess bestyr med statens bosättningslån. Ändringsförslaget innebär, dels att ersättningen för varje av banken behandlad ansökan om sådant lån skall höjas från fem till tio kronor och dels att för varje till betalning förfallet lån skall utgå ersättning med tio kronor jämte gottgörelse för särskilda utgifter icke endast då ärendet överlämnas till riksbankens ombudsmän för indrivning utan även då det eljest göres till föremål för särskild utredning.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

21:o) **Statens bosättningslån: Viss upplysningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 55—57) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bosättningslån: Viss upplysningsverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

22:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar. Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 34 och 35, s. 57) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed anmäles.

23:o) **Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 36, s. 57 och 58) föreslagit riksdagen att till Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 259 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande år upptaget till 339 000 kronor.

Kostnaderna för ersättningar till riksförsäkringsanstaltens ortsombud samt till ombuden för den särskilda fiskarförsäkringen ha för nästa budgetår beräknats till i huvudsak oförändrade belopp, eller 210 000 kronor respektive 24 000 kronor. Efter löneregleringen för härads skrivarerna kommer särskild ersättning till dessa i egenskap av mantalsombud icke längre att utgå. För ersättningar till mantalsombud har därför beräknats allenast 25 000 kronor för ombuden i magistratsstäderna.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 259 000 kronor.

24:o) **Försäkringsrådet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 37, s. 58—64) föreslagit riksdagen att dels besluta, att i personalförteckningen för försäkringsrådet tre befattningar såsom assessor i lönegraden Eo 27 skola utbytas mot tre befattningar såsom assessor i lönegraden A 27, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Försäkringsrådet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 303 300 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 278 000 kronor.

I anledning av förslaget om överförande till ordinarie stat av tre assessorstjänster hos försäkringsrådet föreslås höjning av anslagsposten till ordinarie tjänstemän med 32 000 kronor.

Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förordas höjning dels av delposten till arvoden åt läkarleda-

möter med 1 800 kronor för möjliggörande av ökat antal föredragningsveckor för rådets två läkarledamöter, dels ock av delposten till ersättningar till sakkunniga samt till suppleanter för ledamöter med 2 000 kronor med hänsyn till belastningen å delposten under de senast förflutna budgetåren.

Ordinarie sättningen av de tre extra ordinarie assessorstjänsterna medför ett minskat medelsbehov under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal av 30 500 kronor. Å andra sidan förordas att en redan under innevarande budgetår genomförd förstärkning av personalen med två tillfälliga föredragande bibehålles, vilka utöver lön å egen befattning äga uppbära särskild ersättning såsom för vikariat å förste byråsekreterartjänst, ävensom att en befattning som förste amanuens i lönegraden Eo 18 nyinrättas. Med hänsyn härtill och till ökning med 500 kronor av medelsbehovet för ersättning till tillfälliga biträden, övertidsersättning m. m. föreslås ifrågavarande post nedsatt med allenast 12 500 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har uppräknats med 2 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *V. Aman* och *R. Wagnsson* (I: 72) och den andra inom andra kammaren av fröken *Hildur Nygren* (II: 122), i vilka hemställts, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal höjes från av Kungl. Maj:t föreslaget belopp 76 500 kronor till 80 000 kronor.

Förslaget avser att bereda de ovannämnda två tillfälliga föredragandena vikariatslön i stället för lön å egen befattning jämte vikariatsersättning. Beträffande de skäl, som anförts till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till motionen II: 122.

Utskottet.

Innevarande riksdag har nyligen med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 gjorda framställning medgivit, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal under innevarande budgetår finge överskridas med visst belopp för bestridande av de med anställandet av två tillfälliga föredragande hos försäkringsrådet sammanhängande kostnaderna. Därvid förutsattes, att föredragandena skulle, förutom lön å egen befattning äga att för uppdraget åtnjuta vikariatsersättning. Under förevarande punkt har Kungl. Maj:t beräknat medel till samma ändamål jämväl för nästa budgetår. Motionärernas förslag innebär, att ifrågavarande tjänstemän skola i stället för ersättning enligt angivna grunder äga uppbära vikariatslön.

Vikariatslön kan enligt 19 § 3 mom. civila icke-ordinariereglementet efter Kungl. Maj:ts beprövande tillerkännas vederbörande, därest förordnandet väntas bliva av längre varaktighet. Skulle numera inträffade eller senare tillkomna omständigheter anses motivera, att ersättning bestämmes i form av vikariatslön, är Kungl. Maj:t oförhindrad att besluta härom. Befinnas anvisade medel otillräckliga för den med ett sådant beslut förenade utgiftsökningen, återstår den vid innevarande riksdag anlitade utvägen att hemställa om riksdagens medgivande att överskrida vederbörande anslagspost.

Utskottet har icke funnit omständigheterna i föreliggande fall vara av

beskaffenhet att påkalla direktiv i ämnet från riksdagens sida. Därför har utskottet med hänsyn till vad ovan anförts icke ansett sig böra tillstyrka motionerna.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 72 och II: 122

a) besluta, att i personalförteckningen för försäkringsrådet tre befattningar såsom assessor i lönegraden Eo 27 skola utbytas mot tre befattningar såsom assessor i lönegraden A 27;

b) godkänna följande avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 153 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 42 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 76 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 31 000

Summa förslagsanslag kronor 303 300

c) till *Försäkringsrådet*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 303 300 kronor.

25:o) **Försäkringsrådet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, s. 65 och 66), vilket innebär en höjning av anslaget med dels 200 kronor för reseersättningar och dels 400 kronor för övriga expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försäkringsrådet*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 13 900 kronor.

26:o) **Yrkesinspektionen: Avlöningar. Yrkesinspektionen: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 39 och 40, s. 66 och 67) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

27:o) **Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 67 och 68), vilket innebär en höjning av anslaget med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

28:o) **Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete.** Stats-

verket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m. **Bidrag till fiskares försäkring.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkterna 42—44, s. 68 och 69) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

29:o) **Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 45, s. 70 och 71) föreslagit riksdagen att till Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

För ifrågasvarande ändamål ha medel icke anvisats sedan budgetåret 1942/43. Skogs- och flottledsinspektören samt riksförsäkringsanstalten ha framhållit, att avgången inom kockakåren varit betydande och att behov därför nu föreligger av att kursverksamheten återupptages. Bidrag från statens sida för ifrågasvarande verksamhet förutsättes liksom tidigare utgå, endast om arbetsgivarna kostnadsfritt tillhandahålla erforderliga lokaler ävensom bekosta deltagarnas inkvartering.

Den genomsnittliga kostnaden per kurs om 12 elever uppgick under åren 1937—1944 till 779 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

30:o) **Bidrag till föreningen för arbetarskydd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 71 och 72) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till föreningen för arbetarskydd* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 3 000 kronor.

31:o) **Pensionsstyrelsen: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 72—76), vilket innebär en av utökning av biträdespersonalen hos styrelsen motiverad höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 20 000 kronor samt en uppräkningsanslagsposten till rörligt tillägg med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	900 000
2 Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	28 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	740 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	242 000

Summa förslagsanslag kronor 1 910 800;

b) till *Pensionsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 910 800 kronor.

32:o) **Pensionsstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 48, s. 76—81) föreslagit riksdagen att till Pensionsstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 414 300 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande år upptaget till 304 300 kronor.

Av den för nästa budgetår föreslagna anslagsökningen belöper 1 000 kronor på reseersättningar, 4 000 kronor på depositions- m. fl. kostnader för folkpensioneringsfonden och 5 000 kronor på en tidigare i omkostnadsstaten icke upptagen anslagspost till upplysningsverksamhet rörande pensionsstyrelsens frivilliga försäkring. För expenser har beräknats en höjning med 5 000 kronor. Ökningen i övrigt, 95 000 kronor, som avser ersättning till postverket för tryckning av kvittenshäftan till pensionsbrev, sammanhänger med att femårsperioden för dessa häften utlöper vid 1946 års utgång.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 414 300 kronor.

33:o) **Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ortsombud.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 81) och under erinran att för innevarande budgetår anvisats 240 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen*: *Pensionsstyrelsens ortsombud* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

34:o) **Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 50, s. 81—84) föreslagit riksdagen att till Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 149 000 000 kronor.

Socialvårdskommittén har den 29 november 1945 avgivit betänkande angående ny lag om folkpensionering (SOU 1945: 46), vilket innebär en genom-

gripande reformering av folkpensioneringen. Då den nya lagstiftningen beräknas kunna träda i kraft tidigast den 1 januari 1948, ha kostnaderna för folkpensioneringen för nästa budgetår beräknats med utgångspunkt från nu gällande grunder för densamma.

Kungl. Maj:ts förslag innebär oförändrad medelsanvisning.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 149 000 000 kronor.

35:o) **Bidrag till dyrtidstillägg å folkpensioner och invalidunderstöd. Bidrag till provisoriska förstärkningar av tilläggs pensioner och invalidunderstöd. Barnbidrag. Dyrtidstillägg å barnbidrag.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkterna 51—54, s. 84—87) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

36:o) **Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.** Kungl. Maj:t har (punkt 55, s. 87—90) föreslagit riksdagen att till Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 4 650 000 kronor.

Ifrågasvarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 4 350 000 kronor. Någon reservation beräknas icke föreligga vid nästa budgetårsskifte.

För den individuella invaliditetsförebyggande verksamheten har pensionsstyrelsen för nästa budgetår uppskattat kostnaderna till 4 500 000 kronor mot 4 220 000 kronor för innevarande budgetår. Som skäl för ökningen har styrelsen till en början åberopat, att antalet disponibla vårdplatser beräknas stiga med fem, vilket medför en kostnadsökning med 10 000 kronor. Vidare beräknas en merbelastning med 290 000 kronor uppkomma till följd av höjda löneutgifter vid flertalet kuranstalter. I sistnämnda hänseende är att märka, att arbetstiden reglerats för viss personal vid anstalterna från och med den 1 januari 1945, vilket i sin tur medfört behov av utökning av personalen, samt att i samband därmed personalens löner i viss utsträckning justerats uppåt. Ökningen av kostnaderna för den individuella verksamheten motiveras slutligen med att styrelsen ansett sig böra föreslå en höjning av bidragen till vård å sommarkurort från 5 till 6 kronor för dag, vilket betyder en merutgift av omkring 30 000 kronor. Sammanlagda kostnadsökningarna uppgå i enlighet härmed till 330 000 kronor, varifrån dock avgå 50 000 kronor till följd av att 28 platser vid kuranstalten i Boden under halva budgetåret icke komma att disponeras för styrelsens räkning. Kungl. Maj:t har godtagit pensionsstyrelsens anslagsberäkning i denna del.

För annan verksamhet än den individuella har pensionsstyrelsen föreslagit ett belopp av 300 000 kronor. Det för sagda ändamål avsedda beloppet användes huvudsakligen för bidrag till badanläggningar på landsbygden. Med för närvarande tillämpade bidragsgrunder, d. v. s. 2 000 kronor till anläggning av viss storlek (folk- och skolbad) och 1 000 kronor till mindre anläggning (bybastu), beräknas ett bifall till samtliga hittills inkomna ansökningar om bidrag erfordra ett belopp av 281 000 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att för ändamålet beräknas samma belopp som innevarande budgetår eller 150 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ivar Persson m. fl.* (I: 53) och den andra inom andra kammaren av herr *N. G. Hansson* i Skegrie *m. fl.* (II: 102), i vilka hemställts, att riksdagen måtte anvisa ifrågavarande reservationsanslag med ett belopp av 4 800 000 kronor och att av detta belopp 300 000 kronor måtte ställas till förfogande för annan verksamhet än den individuella,

dels ock en inom andra kammaren av herr *H. Allard m. fl.* väckt motion (II: 222) med ett yrkande av samma innebörd som yrkandet i de ovan nämnda två motionerna.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionerna II: 102 och 222.

Medelsbehovet för annan verksamhet än den individuella har pensionsstyrelsen uppskattat till 300 000 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär emellertid, att ett oförändrat belopp av 150 000 kronor avses för ändamålet.

I likhet med motionärerna, vilka förorda pensionsstyrelsens förslag, anser utskottet en viss ökning av ifrågavarande medelsanvisning påkallad. Emellertid är utskottet icke berett att tillstyrka uppräknings till högre belopp än 200 000 kronor. Då Kungl. Maj:ts förslag ej i övrigt givit utskottet anledning till erinran, förordar utskottet alltså en sammanlagd medelsanvisning under förevarande anslag av 4 700 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 53 och II: 102 samt II: 222 till *Åtgärder till förbyggande och hävande av invaliditet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 4 700 000 kronor.

37:o) **Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 90 och 91) och under erinran, att detta anslag för innevarande budgetår anvisats med ett belopp av 2 000 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 950 000 kronor.

38:o) **Bidrag till sjukkassor.** Kungl. Maj:t har (punkt 58, s. 91—93) föreslagit riksdagen att till Bidrag till sjukkassor för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 42 300 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 33 100 000 kronor.

Inom socialdepartementet förberedes proposition angående allmän sjukförsäkring. Emellertid har ett statsmakternas beslut i ämnet icke ansetts kunna genomföras under loppet av nästa budgetår. Förevarande och nästföljande anslag ha därför beräknats med utgångspunkt från oförändrade grunder i fråga om bidrag respektive kristillägg till sjukkassor.

Anslagsbehovet för nästa budgetår har uppskattats med utgångspunkt från den beräknade belastningen under innevarande budgetår. Härjämte har beräknats, att samtliga de faktorer, som äro av större betydelse för storleken av medelsbehovet, komma att före eller under nästa budgetår förändras i för staten mera kostnadskrävande riktning. Sålunda förväntas en fortskridande ökning av antalet medlemmar, en ökning av antalet sjukdagar, sammanhängande med försvarsberedskapens upphörande, utökade sjukvårdsprestationer, en ytterligare stegring av utgifterna för läkarvårdsersättning samt ökade kostnader för intagning på sjukvårdsanstalt.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts anslagsberäkning ej föranlett erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till sjukkassor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 42 300 000 kronor.

39:o) **Kristillägg till sjukkassor.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 93 och 94), vilket innebär en höjning av anslaget med 1 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kristillägg till sjukkassor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 4 600 000 kronor.

40:o) **Moderskapspenning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 94—96), vilket innebär en av ökad anslutning till sjukkassorna föranledd sänkning av anslaget med 600 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Moderskapspenning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 700 000 kronor.

41:o) **Ersättning åt blinda m. m. Provisorisk förstärkning av ersättning åt blinda.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 61 och 62, s. 96 och 97) och under erinran, att dessa anslag i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Ersättning åt blinda m. m.* 1 600 000 kronor;
- b) till *Provisorisk förstärkning av ersättning åt blinda* 350 000 kronor.

42:o) **Dyrtdistillägg å ersättning åt blinda.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 63, s. 97) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

43:o) **Driften av centraldepån för blindas arbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 64, s. 97 och 98) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att det för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten samt det för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Utrustning av centraldepån för blindas arbeten må disponeras jämväl under budgetåret 1946/47, dels ock till Driften av centraldepån för blindas arbeten för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 95 000 kronor.

Sistnämnda anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp. Till uppförande av en centraldepå för blindas arbeten har för budgetåret 1939/40 under rubriken vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten under femte huvudtiteln anvisats ett reservationsanslag av 285 000 kronor. På grund av skilda med förhållandena under krigsåren sammanhängande omständigheter ha arbetena med uppförandet av byggnader för centraldepån fått anstå. Enligt av 1944 och 1945 års riksdagar lämnade medgivanden må detta anslag disponeras intill utgången av budgetåret 1945/46.

Vidare ha för budgetåret 1941/42 anvisats dels under femte huvudtiteln till utrustning av centraldepån för blindas arbeten ett reservationsanslag av 60 000 kronor dels ock såsom kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket till förlagskapital åt centraldepån för blindas arbeten ett reservationsanslag av 190 000 kronor. 1945 års riksdag har medgivit, att sistnämnda båda anslag må disponeras jämväl under innevarande budgetår.

Uppförandet av byggnaderna för centraldepån för blindas arbeten har påbörjats hösten 1945 men de beräknas icke stå färdiga förrän vid någon tidpunkt under förra hälften av budgetåret 1946/47. Härav följer, att av anslaget till utrustning av centraldepån endast en mindre del torde komma att tagas i anspråk under budgetåret 1945/46. Då centraldepåns verksamhet kan påbörjas först när byggnadsarbetena äro i huvudsak avslutade, har behovet av förlagsmedel för depån beräknats uppkomma först under budgetåret 1946/47. Med hänsyn härtill har riksdagens medgivande begärts att byggnads- och utrustningsanslagen samt anslaget till förlagskapital åt centraldepån även under nästa budgetår få disponeras.

Kungl. Maj:ts förslag föranleda ej erinran från utskottets sida. Beträffande anslaget till förlagskapital åt centraldepån gör utskottet hemställa i annat sammanhang. Här hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att det för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten samt det för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Utrustning av centraldepån för blindas arbeten må disponeras jämväl under budgetåret 1946/47;

b) till *Driften av centraldepån för blindas arbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 95 000 kronor.

44:o) **Bidrag till de blindas förening.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 98 och 99) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till de blindas förening* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 65 000 kronor.

45:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar. Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader. Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar. Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader. Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar. Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader. Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten. Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar. Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 66—74, s. 99—102) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

46:o) **Bidrag till frälsningsarméns räddningshem.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 102 och 103), vilket innebär nedsättning av anslaget belopp med 3 000 kronor motsvarande bidragen till mödragemmen, vilka bidrag ansetts icke längre böra utgå på sätt som hittills skett, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 3 000 kronor.

47:o) **Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 76, s. 103—105) föreslagit riksdagen att till Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

Beläggningen på alkoholistanstalterna visar en ständigt stigande kurva. För att täcka behovet av nya vårdplatser ha anordnats de nya alkoholistanstalterna Lillegården och Björstorp varjämte planeras inrättande av ytter-

ligare två anstalter i Jönköpings och Västerbottens län. Härjämte planeras nya inackorderingshem i Norrköping, Malmö, Hälsingborg och Göteborg. Statsbidragen enligt kungörelsen den 30 juni 1944 (nr 566) till inrättande av nämnda anstalter och inackorderingshem ha beräknats till 300 000 kronor. Då för ändamålet en reservation av allenast 195 000 kronor är disponibel å ifrågasvarande reservationsanslag, äskas förstärkning av anslaget med 100 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

48:o) **Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 77, s. 105—107) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

För innevarande budgetår har ifrågasvarande anslag anvisats med 1 500 000 kronor.

Den under nästföregående punkt angivna ökningen av antalet icke statliga alkoholistanstalter har betydelse även för beräkningen av anslaget till driftkostnaderna för anstalerna. Med hänsyn till ökat antal vårdplatser — antalet har beräknats uppgå till 855 under budgetåret 1946/47 — beräknas för nästa budgetår ett stegradt medelsbehov för statsbidrag till driftkostnaderna vid dessa anstalter. Detsamma gäller driftkostnaderna för inackorderingshem. Av socialstyrelsen framlagt förslag om utökning av den kategori alkoholmissbrukare, för vilkas omhändertagande inackorderingshemmen äga påräkna statsbidrag till driften, till att omfatta även dem som avgivit sådan förbindelse, som i 50 § alkoholistlagen avses, har biträts av föredragande statsrådet Mossberg, vilken därjämte anmält sig ämna — därest riksdagen icke anmäler erinran mot förslaget — förorda härav betingad ändring av kungörelsen i ämnet den 30 juni 1944 (nr 567). Vad beträffar bidrag till kostnaderna för familjevård medför en mindre användning av denna vårdform än som beräknats, att medelsbehovet i denna del kan beräknas till lägre belopp än för innevarande budgetår.

Under nu angivna förutsättningar har medelsbehovet under ifrågasvarande anslag uppskattats till 1 600 000 kronor.

Vad under förevarande punkt anförts och föreslagits har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

49:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78, s. 107 och 108), vilket innebär en av belastningen å anslaget betingad anslagsökning med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

50:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, s. 108) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

51:o) **Interneringskostnader i vissa fall.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, s. 108 och 109), vilket innebär en av belastningen å anslaget betingad höjning med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Interneringskostnader i vissa fall* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

52:o) **Länsnykterhetsnämnderna: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 109—111), vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en höjning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 6 000 kronor för beredande av ökad ersättning för skrivhjälp, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för länsnykterhetsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 27 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	» 122 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 9 000

Summa förslagsanslag kronor 158 000;

b) till *Länsnykterhetsnämnderna: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 158 000 kronor.

53:o) **Länsnykterhetsnämnderna: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 111 och 112), vilket innebär en höjning av anslaget med 3 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsnykterhetsnämnderna: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 80 500 kronor.

54:o) **Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 83, s. 112—115) föreslagit riksdagen att till Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 282 000 kronor.

Ifrågavarande anslag har för innevarande budgetår anvisats med 290 000 kronor, varav beräknats till konferenser och kurser m. m. 5 000 kronor, understöd åt sammanslutningar av nykterhetsnämnder 5 000 kronor och bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen 28 000 kronor.

Upplysnings- och instruktionsverksamheten har under krigsåren på grund av knappheten på medel haft mycket liten omfattning. Med hänsyn till önskvärdheten av att verksamheten snarast erhåller normal omfattning har för nästa budgetår till konferenser och kurser m. m. beräknats samma belopp som för budgetåret 1939/40 eller 20 000 kronor.

Till understöd åt sammanslutningar av nykterhetsnämnder avsett belopp — för budgetåret 1939/40 17 000 kronor — har för nästkommande budgetår ansetts böra höjas med 5 000 kronor.

Till bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen anslagna medel avse att stärka det förebyggande nykterhetsvårdsarbetet, vilket arbete i och för sig är ägnat att minska omfattningen av tvångsingripanden enligt alkoholistlagstiftningen. Det har icke ansetts möjligt att för närvarande prestera närmare beräkningar rörande den sannolika storleken av medelsbehovet under denna post. På grund härav men framför allt med hänsyn till arten av denna anslagspost har det ansetts önskvärt att densamma utbrytes ur det obetecknade anslaget till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet och får karaktären av ett särskilt förslagsanslag, såsom fallet är med motsvarande anslag under andra huvudtiteln till övervakning av villkorligt dömda. Anslagsbeloppet har ansetts böra avrundas till 25 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att utgifterna för bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen överförs till särskilt förslagsanslag (se nästa punkt) och att medelsanvisningen till återstående ändamål under anslaget höjes med inalles 20 000 kronor. Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot vad sålunda föreslagits, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 282 000 kronor.

55:o) **Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, s. 115) och under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

56:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar. Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 85 och 86, s. 115 och 116) och under erinran, att ifrågavarande anslag i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar* 139 300 kronor;

b) till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader* 45 100 kronor.

57:o) **Fattigvård i allmänhet. Barnavård i allmänhet. Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m. Fattigvård och barnavård för lappar. Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet. Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 87—92, s. 116—120) och under erinran, att till ifrågavarande ändamål anvisats samma belopp för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Fattigvård i allmänhet* ett förslagsanslag av 1 750 000 kronor;

b) till *Barnavård i allmänhet* ett förslagsanslag av 190 000 kronor;

c) till *Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* ett förslagsanslag av 800 000 kronor;

d) till *Fattigvård och barnavård för lappar* ett förslagsanslag av 90 000 kronor;

e) till *Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* ett anslag av 12 000 kronor;

f) till *Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

58:o) **Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 93, s. 120 och 121) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

59:o) **Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, s. 121) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

60:o) **Bidrag till barnhusen. Bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem. Bidrag till driften av barnhem.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 95—97, s. 122 och 123) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

61:o) **Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 98, s. 123—126) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att under budgetåret 1946/47 må till ett belopp av högst 1 000 000 kronor av statsmedel beviljas bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, dels ock till Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 750 000 kronor.

Under innevarande budgetår må enligt beslut av 1945 års riksdag statsbidrag för ifrågavarande ändamål beviljas till ett sammanlagt belopp av högst 500 000 kronor. Under förevarande rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 350 000 kronor. Statsbidraget utgår enligt i 1945 års statsverksproposition (femte huvudtiteln s. 116—118) förordade grunder och med beaktande av vad riksdagen i anledning härav anfört (riksdagens skrivelse nr 5 s. 14—15). Socialstyrelsen må sålunda inom ramen för tillgängliga medel bevilja statsbidrag åt såväl äldre som nyinrättad institution för halvöppen barnavård samt till s. k. jordbruksdaghem. Statsbidraget utgår dels i form av lönebidrag, dels ock såsom kostbidrag. Till jordbruksdaghem utgår bidrag med viss del av driftkostnaden.

Den halvöppna barnavårdens ställning i samhällslivet och utformningen av de statliga stödåtgärderna för denna verksamhet utredes för närvarande av befolkningsutredningen. Då något förslag i ämnet icke beräknas kunna föreläggas 1946 års riksdag, har det icke ansetts lämpligt att nu meddela nya eller utförligare direktiv och normer för ifrågavarande verksamhet. Med hänsyn härtill ha hittills tillämpade grunder ansetts böra givas fortsatt giltighet.

För närvarande pågår i hela landet en synnerligen omfattande nyplanering av institutioner för halvöppen barnavård, vilket är ett resultat av den stimulans, som de hittills beviljade statsbidragen givit. Kungl. Maj:ts har med hänsyn härtill föreslagit, att det belopp, som under budgetåret 1946/47 må beviljas såsom statsbidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, bestämmas till 1 000 000 kronor. Då statsbidragen utgå halvårsvis i efterskott, ha för nästa budgetår medel ansetts böra anvisas för täckande av dels de på första halvåret 1946 belöpande bidragen eller 250 000 kronor, dels ock de bidrag, vilka falla på andra halvåret 1946, eller 500 000 kronor. Det för nästa budgetår erforderliga anslaget skulle alltså uppgå till sammanlagt 750 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1946/47 må till ett belopp

Utskottet.

av högst 1 000 000 kronor av statsmedel beviljas bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård;

b) till *Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 750 000 kronor.

62:o) **Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården.** Kungl. Maj:t har (punkt 99, s. 126—129) föreslagit riksdagen att till Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 195 000 kronor.

Å riksstaten för löpande budgetår har under förevarande rubrik upptagits ett reservationsanslag av 170 000 kronor.

Förslaget beträffande medelsanvisningen för nästa budgetår innebär i första hand, att liksom för innevarande budgetår ett belopp av 170 000 kronor beräknas för statsbidrag till förskoleseminarierna och för stipendier åt seminarieeleverna. De av Kungl. Maj:t den 29 juni 1945 meddelade bestämmelserna angående grunderna för statsbidragets storlek och villkoren för erhållande av statsbidrag föreslås erhålla tillämpning även under nästa budgetår, allenast med den jämkningen att seminarium för att kunna erhålla statsbidrag skall vid höstterminens början ha minst 35 mot för närvarande minst 25 elever.

Då bristen på kvalificerade lekskolelärarinnor är stor, har jämväl föreslagits anvisande av ett belopp av 25 000 kronor för en kompletteringskurs för utbildning till lekskolelärarinnor av personal, som redan arbetar inom den halvöppna barnavården men ha ofullständig utbildning.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 195 000 kronor.

63:o) **Fria sommarresor för barn. Bidrag till sommarkolonier. Statens skyddshem: Avlöningar. Statens skyddshem: Omkostnader. Statens skyddshem: Byggnadsarbeten m. m. Bidrag till driften av icke statliga skyddshem. Fortbildningskurs för befattningshavare vid skyddshem.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 100—106, s. 129—132) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

64:o) **Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor.** Kungl. Maj:t har (punkt 107, s. 132 och 133) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att under kalenderåret 1947 statsbidrag må utgå för högst 2 000 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor, dels ock till Bidrag

till avlönande av hemvårdarinnor för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 440 000 kronor.

Statsbidrag utgick under kalenderåret 1945 för högst 1 000 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor. För ändamålet har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 960 000 kronor.

Under kalenderåret 1946 må enligt beslut av 1945 års riksdag statsbidrag utgå till avlönande av högst 1 500 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor.

För åren 1944 och 1945 har antalet ansökningar om statsbidrag till hemvårdarinnor väsentligen överstigit de av riksdagen för dessa år fastställda maximitalen. Ansökningarna om statsbidrag för år 1946 avse närmare 1 600 heltidsanställda och cirka 110 deltidsanställda hemvårdarinnor. Det påtagliga intresset för den sociala hembjälpn har ansetts motivera ett fortsatt utbyggande av bidragsverksamheten under år 1947 att avse ytterligare 500 vårdarinnor.

Då det antal befattningar för vilket statsbidrag får utgå under år 1946 uppgår till 1 500, erfordras under nästa budgetår ett anslag av 1 440 000 kronor för ändamålet.

Utskottet tillstyrker, att verksamheten under nästa år utvidgas att avse ytterligare 500 befattningar. Då ej heller anslagsberäkningen föranleder erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) medgiva, att under kalenderåret 1947 statsbidrag må utgå för högst 2 000 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor;

b) till *Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 440 000 kronor.

65:o) **Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor.** I enlighet med Kungl. Majts förslag (punkt 108, s. 133 och 134), vilket innebär anordnande av kurser i samma omfattning och för samma kostnad som under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 221 500 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

66:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar. Medicinalstyrelsen: Omkostnader. Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 109—111, s. 135 och 136) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

67:o) **Sinnessjuknämnden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 112, s. 136—139) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Sinnessjuknämnden: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 24 000 kronor.

Med befattningen såsom sekreterare hos sinnessjuknämnden var intill utgången av juli 1945 förenad en halvtidstjänst såsom inspektör för sinnesslövården med ett arvode av 7 000 kronor för år. Sedan emellertid sistnämnda befattning förenats med föredragningsskyldighet för ärenden rörande den psykiska barna- och ungdomsvården, har från och med den 1 augusti 1945 med sekreterartjänsten i stället förenats befattningen såsom extra föredragande i rättspsykiatriska ärenden hos medicinalstyrelsen med ett årsarvode av 3 600 kronor och en arbetstid av minst två timmar per söckendag. I samband härmed har arvodet för sekreterartjänsten jämlikt beslut av Kungl. Maj:t den 31 augusti 1945 höjts från 7 900 till 11 300 kronor för år samt ersättningen till vikarie för sekreteraren vid semester från 700 till 1 400 kronor.

På grund härav och då medelsbehovet för arvoden åt suppleanter beräknas 100 kronor högre än förra året föreslås, att anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, för nästa budgetår uppräknas med (3 400 + 700 + 100) 4 200 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har föreslagits höjd med 1 400 kronor för möjliggörande av förändring av den extra ordinarie kontorsbiträdesbefattningen hos nämnden från halvtidstjänst till heltidstjänst.

Anslagsposten till rörligt tillägg har uppräknats med 400 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 21 600
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	7 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1 000
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 30 000;	

b) till *Sinnessjuknämnden: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

68:o) **Sinnessjuknämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, s. 140) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sinnessjuknämnden: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 kronor.

69:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 114, s. 141—158) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 510 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 406 000 kronor.

Den fortskridande tillväxten av laboratoriets verksamhet har under det gångna året fortsatt i allt intensivare tempo. Till stor del har expansionen berott dels på de omfattande undersökningar som måst utföras i samband med de folkomflyttningar, som berört vårt land, dels ock på den omfattande produktionen av bakteriologiska preparat, avsedda för internationell hjälpverksamhet. Till bestridande av kostnaderna för laboratoriets verksamhet under senare år ha intill den 1 juli 1945 utgått medel från tre olika grupper av anslag, nämligen *dels* femte huvudtitelns anslag till avlöningar och omkostnader vid laboratoriet, *dels* anslag under förskottsstaten för försvarsväsendet, *dels ock* anslag, som anvisats till det internationella återuppbyggnadsarbetet efter kriget. Då den för laboratoriet fastställda mobiliseringsplanen efter den 30 juni 1945 icke längre är i kraft och vidare produktionen av för internationell hjälpverksamhet avsedda bakteriologiska preparat kan beräknas bli slutförd under budgetåret 1945/46, komma nyssberörda kostnader att under nästföljande budgetår helt bestridas av laboratoriets egna avlönings- och omkostnadsanslag. Av statsrådsprotokollet framgår, att det emellertid av olika anledningar icke är möjligt att begränsa utgifterna till de belopp, som hittills motsvarat laboratoriets behov i fredstid. Bland annat kräver upprätthållandet av en fredsmässig försvarsberedskap att medel beräknas för anställande under budgetåret 1946/47 av viss härför erforderlig personal.

Föreståndaren för laboratoriet, professorn G. Olin, har framlagt förslag dels om en betydande utökning av personalstaten för budgetåret 1946/47, dels ock om beredande av fastare anställningsform åt den personal, som hittills varit anställd å löneplan Ex men kunde beräknas bli behövlig i fortsättningen.

Förslaget har i huvudsak tillstyrkts av *medicinalstyrelsen*.

Departementschefen har framhållit, att laboratoriet alltjämt arbetade under i vissa avseenden onormala förhållanden, och därvid särskilt erinrat om arbetet för den internationella hjälpverksamheten och laboratoriets alltjämt icke lösta lokalfråga. Vidare vore löneställningen för vissa befattningshavargrupper,

vilka vore talrikt företrädade vid laboratoriet, under utredning av särskilda sakkunniga. Det vore ej heller uteslutet, att arbetsuppgifterna för laboratoriets båda avdelningar kunde komma att av vissa anledningar minska. Med hänsyn härtill har departementschefen icke funnit det möjligt att nu taga ståndpunkt till frågorna om arten och omfattningen av laboratoriets fredsmässiga uppgifter. Departementschefen har med hänsyn till förhållandena ansett försiktigheten påbjuda en väsentlig beskränning av föreståndarens förslag, både i vad det avser beredande av fastare anställning av personalen och beträffande antalet befattningshavare. En avsevärd uppräknig av anslaget har likväl ansetts påkallad med hänsyn till nytillkomna arbetsuppgifter och ökad omfattning av tidigare förekommande arbeten. Den sålunda angivna ståndpunkten förutsatte emellertid att, därest verksamheten vid laboratoriet under nästa budgetår oundgängligen måste givas en omfattning, större än den förutsatta, Kungl. Maj:t skulle äga befogenhet att med anlitande av förevarande avlöningsanslag besluta om den förstärkning av laboratoriets icke-ordinarie personal, som av sådan anledning kunde visa sig nödvändig. En liknande befogenhet hade enligt förslag i 1941 års statsverksproposition under hela den efterföljande tiden varit tillagd Kungl. Maj:t, och den hade under innevarande budgetår måst utnyttjas i avsevärd utsträckning.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om personalens anställningsform och löneställning innebär följande förändringar i förhållande till innevarande budgetår.

Den på övergångsstat uppförde stallförmannen, vilken numera avgått från sin tjänst, avföres ur personalförteckningen, varjämte den i samma förteckning använda tjänstebenämningen gårdskarll utbytes mot vaktmästare.

Medel beräknas för avlöning av ett särskilt laboratoriebiträde i lönegraden Ex 6, som skall stå till förfogande för föreståndarens egna undersökningar.

Befattningen som arvodesavlönad assistent, vilken å diagnostiska avdelningen närmast ansvarar för difteriundersökningarna, omändras till en tjänst i lönegrad Ex 22. Nämda avdelning förstärkes vidare med tre laboratoriebiträden i lönegrad Ex 6, två kontorsbiträden i lönegrad Ex 4 och ett biträde i lönegrad Ex 2.

På den serologiska avdelningen uppflyttas det manliga laboratoriebiträde, som förestår arbetet i tappningshallen, till preparator i lönegrad A 10, varjämte den biträdande personalen utökas genom dels inrättande av en befattning såsom extra ordinarie laboratoriebiträde i lönegrad Eo 6, dels ock beräkning av medel för avlöning av två laboratoriebiträden i lönegrad Ex 6 samt tolv biträden i lönegrad Ex 2 utöver dem, för vilka medel redan finnas beräknade.

På wassermannavdelningen ersättas de båda arvodesbefattningarna såsom vetenskapligt biträde för syfilisdiagnostik och assistent för difteriympämningsberedning med en heltidstjänst såsom laborator i lönegrad Eo 26. Härjämte utökas avdelningens personal med ett biträde i lönegraden Ex 2.

Beträffande laboratoriets kontrollavdelning beräknas medel för överförande av en tidigare i mobiliseringsplanen för laboratoriet uppförd laboratoriebiträdesbefattning i lönegrad Ex 6 till förevarande anslag.

För det biologiska laboratoriet beräknas ett särskilt arvode av 5 000 kronor till ett vetenskapligt biträde i biologi. Av den gemensamma biträdespersonalen för det kemiska och biologiska laboratoriet överförs två biträden från anställning som extra befattningshavare till extra ordinarie anställningsform, varvid ett biträde placeras som laboratoriebiträde i lönegraden Eo 6 och ett biträde placeras i lönegraden Eo 2.

Den personal, som är avsedd för arbetet i smådjurshusen, utökas med två stallbiträden i lönegrad Ex 5 och två biträden i lönegrad Ex 2.

I fråga om kontorspersonalen beräknas medel för fortsatt anställande av den för närvarande tjänstgörande kontorsskrivaren, vars befattning emellertid icke uppföres högre än som kansliskrivare i lönegrad Eo 11. Befattningen som extra ordinarie kontorist utbytes mot en ordinarie tjänst i samma lönegrad. För förstärkning av denna avdelning beräknas medel för anställande av ytterligare ett kontorsbiträde i lönegrad Eo 4 samt följande extra tjänstemän, nämligen en expeditionsvakt i lönegrad Ex 6, ett kontorsbiträde i lönegrad Ex 4 samt två biträden i lönegrad Ex 2, det ena avsett för telefonpassning och det andra för lagning av tjänstedräkter och handdukar.

Vid bifall till vad departementschefen sålunda förordad komma medel att ha beräknats för avlönande av 112 befattningshavare. Denna siffra är väsentligt lägre än summan av de befattningshavare, vilka hittills avlönats dels enligt mobiliseringsplanen och dels från förevarande anslag.

I fråga om beräkningen av avlöningsanslaget har departementschefen anfört följande.

Å posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän utgjorde belastningen för det senast förflutna budgetåret 102 266 kronor. Då i fråga om de ordinarie befattningarna icke andra ändringar föreslagits än uppflyttning av en befattning i lönegrad Eo 6 till lönegrad A 10 samt utbyte av en kontoristtjänst i lönegrad Eo 9 mot motsvarande tjänst i lönegrad A 9, torde posten kunna bibehållas oförändrad och alltså upptagas med 110 000 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, kan å ena sidan minskas med arvode till det vetenskapliga biträdet för syfilisdiagnostik, 5 600 kronor, men bör å andra sidan uppräknas med arvodet till det föreslagna vetenskapliga biträdet i biologi, 5 000 kronor, jämte vikariatsarvoden, uppskattade till 800 kronor. Med hänsyn till det anförda bör arvodesposten uppföras med $(13\ 100 - 5\ 600 + 5\ 000 + 800)$ 13 300 kronor.

Under posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal bör avses ett belopp av 130 513 kronor till avlöning av de 34 extra ordinarie befattningshavare, som skulle komma att vara anställda vid laboratoriet. Härtill böra läggas dels 144 456 kronor, motsvarande avlöning till personal å löneplan Ex, dels 8 500 kronor till en arvodesavlönad assistent, dels 12 400 kronor för anställande av två nattvakter ävensom tillfällig eldningspersonal, dels ock 40 131 kronor till vikarier och tillfälliga biträden m. m. Posten bör i enlighet härmed upptagas med $(130\ 513 + 144\ 456 + 8\ 500 + 12\ 400 + 40\ 131)$ 336 000 kronor.

Till rörligt tillägg torde böra beräknas ett belopp av 50 700 kronor.

Anslaget i sin helhet skulle alltså uppgå till $(110\ 000 + 13\ 300 + 336\ 000 + 50\ 700)$ 510 000 kronor.

Utskottet.

Ehuru Kungl. Maj:t föreslår en så avsevärd höjning av förevarande anslag som med 104 000 kronor, innebär likväl förslaget en väsentlig begränsning av avlöningskostnaderna vid laboratoriet. Enligt vad utskottet inhämtat sysselsättas för närvarande — bortsett från personal för framställning av preparat, avsedda för den internationella efterkrigshjälpen — 165 befattningshavare vid laboratoriet. Enligt laboratorieföreståndarens förslag skulle detta antal för nästa budgetår minskas till 158 men enligt Kungl. Maj:ts förslag till 112. I själva verket präglas Kungl. Maj:ts bedömning av medelsbehovet till avlöningar vid anstalten av stor försiktighet, som påkallats av svårigheten att nu taga ståndpunkt till frågorna om arten av laboratoriets fredsmässiga uppgifter och den omfattning, desamma böra givas.

Departementschefen har förutsatt att, därest verksamheten vid laboratoriet under nästa budgetår oundgängligen måste givas en omfattning, större än den förutsatta, Kungl. Maj:t skall äga befogenhet att med anlitan av förevarande anslag besluta om den förstärkning av laboratoriets icke-ordinarie personal, som av sådan anledning kan visa sig nödvändig. Denna befogenhet för Kungl. Maj:t är motiverad av det nuvarande läget, men utskottet finner den desto mer påkallad som utgifterna även under normala förhållanden måste komma att bli beroende av i vad mån laboratoriets diagnosticerande verksamhet tages i anspråk och beställningar inkomma på sera och ympännen, som där framställas. I detta sammanhang må erinras, att inkomsterna vid laboratoriet under nästa budgetår i statsverkspropositionen beräknats till 1 200 000 kronor. Då det alltså är önskvärt, att åt Kungl. Maj:t, medicinalstyrelsen eller laboratoriets ledning även framdeles inrymmes större frihet beträffande skilda slag av utgifter vid laboratoriet, förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t tager under övertägande, på vad sätt en sådan friare ställning lämpligen bör beredas. Därvid bör hänsyn jämväl tagas till att vetenskapligt arbete bör bedrivas vid laboratoriet ävensom till den särskilda beskaffenheten av dess inkomstkällor.

Utskottet har även uppmärksammat, att en förhållandevis mycket stor del av personalen innehar sådan anställning, som ej är förenad med pensionsrätt. Av ovannämnda 165 befattningshavare innehava endast 52 ordinarie eller extra ordinarie anställning medan övriga 113 befattningshavare äro antingen extra tjänstemän eller avlönade med arvode. Antalet ordinarie och extra ordinarie befattningar ökas enligt Kungl. Maj:ts förslag till 58. Såsom departementschefen erinrat är frågan om löneställningen för vissa befattningshavargrupper, vilka äro talrikt företrädde vid laboratoriet, under översyn av 1944 års personalutredning. Utskottet vill i anledning härav nu endast understryka behovet av en omprövning av tjänsteställningen för laboratoriets personal.

Kungl. Maj:ts förslag har i övrigt ej föranlett särskilt uttalande från utskottets sida.

Under återopande av det anförda får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens bakteriologiska laboratorium:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 föreståndare	B 1
2 laboratorer och avdelningsföreståndare	A 28
2 förste laboratoriebiträden	A 11
3 preparatorer	A 10
1 laboratoriebiträde	A 9
2 kontorister	A 9
1 maskinist av 2:a klass	A 9
1 stallförman	A 7
1 laboratoriebiträde	A 7
2 laboratoriebiträden	A 6
1 vaktmästare, tillika chaufför	A 6
1 vaktmästare	A 5
4 stallbiträden	A 5
2 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

2 laboratorer	Eo 26
2 laboratorer	Eo 24
1 kassör och redogörare	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 110 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 13 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 336 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 50 700

Summa förslagsanslag kronor 510 000;

c) till *Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 510 000 kronor.

70:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 115, s. 159—164) föreslagit riksdagen att till Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 519 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 450 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås anslagsposten till sjukvård höjd med 1 000 kronor och, under anslagsposten till expenser, delposten till bränsle, lyse,

gas och vatten med 10 000 kronor samt delposten till övriga expenser med 5 000 kronor.

Under anslagsposten övriga utgifter föreslås höjning av delposterna till inköp och underhåll av inventarier och instrument (med 1 500 kronor), inköp och underhåll av djur (med 24 000 kronor), inköp av förbrukningsartiklar (med 20 000 kronor), vetenskapliga arbeten (med 1 500 kronor), tjänstedräkt m. m. (med 1 200 kronor), tvätt och inre renhållning (med 4 000 kronor) och yttre renhållning, underhåll av vägar och planteringar m. m. (med 800 kronor).

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 519 000 kronor.

71:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 116, s. 164—167) föreslagit riksdagen att dels besluta, att i gällande personalförteckning för statens rättskemiska laboratorium en befattning såsom laborator i lönegraden Eo 26 skall utbytas mot en befattning såsom laborator i lönegraden A 26, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 96 200 kronor.

Å gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med ett belopp av 78 500 kronor.

Förslaget om ordinariesättning av laboratorstjänsten har föranlett uppräknings av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 10 300 kronor.

För att avlasta föreståndaren från en del av det rutinmässiga arbetet och möjliggöra för honom att medhinna vetenskapligt arbete föreslås anställande av en assistent med kemisk utbildning. Det för assistenten föreslagna arvodet, 6 000 kronor, har upptagits såsom en särskild post i avlöningsstaten.

Med hänsyn till väntad ökning av antalet alkoholanalyser har vidare föreslagits anställande av ytterligare ett laboratoriebiträde i lönegraden Eo 7 för utförande av sådana analyser. Förslaget föranleder höjning av posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 3 300 kronor. Sedan riksdagen numera med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 334/1945 framlagda förslag å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår anvisat ytterligare medel för bedrivande av vissa undersökningar rörande blodfaktorn Rh (Rhesus), har vidare för samma ändamål under nästa budgetår beräknats ett belopp av 7 600 kronor utöver det belopp av 12 000 kronor, som avsetts för ändamålet under löpande budgetår. Å andra sidan avlastas förevarande anslagspost med ett belopp av 9 900 kronor, motsvarande avlöningen till nuvarande extra ordinarie laboratorn.

Posten till rörligt tillägg har beräknats till 7 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens rättskemiska laboratorium en befattning såsom laborator i lönegraden Eo 26 skall utbytas mot en befattning såsom laborator i lönegraden A 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 35 700
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t.....	» 6 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 47 500
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 7 000

Summa förslagsanslag kronor 96 200;

c) till *Statens rättskemiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 96 200 kronor.

72:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117, s. 168 och 169), som innebär, att anslaget ökas med 3 500 kronor, varav 2 000 kronor utgöra en tillfällig höjning för möjliggörande av viss nyanskaffning av apparater och instrument, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens rättskemiska laboratorium*: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 24 800 kronor.

73:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 118, s. 169—178) föreslagit riksdagen att dels besluta, att i gällande personalförteckning för statens farmaceutiska laboratorium en befattning såsom vaktmästare i lönegraden A 5 skall utbytas mot en befattning såsom vaktmästare i lönegraden A 7, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för laboratoriet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 122 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till 109 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, med hänsyn till behovet av förstärkning av den medicinskt utbildade personalen, att vid laboratoriet anställs ytterligare en assistent med läkarutbildning i lönegraden Ex 22. Härjämte föreslås ökning av personalen med ett laboratoriebiträde i lönegraden Eo 6, vilket

biträde skulle placeras på den biologiska avdelningen och närmast syssla med efterkontrollen av farmaceutiska specialiteter.

Vidare föreslås att för det på kemiska avdelningen tjänstgörande ordinarie kontorsbiträdet inrättas en tjänst som kanslibitråde å extra ordinarie stat samt att vaktmästarbefattningen uppflyttas från lönegraden A 5 till lönegraden A 7. En ordinarie kontorsbiträdestjänst förutsättes i samband härmed behållas vakant. En djurskötärbefattning i lönegraden Ex 4, beträffande vilken stadigvarande behov visat sig föreligga, föreslås uppflyttad till lönegraden Eo 5. De i lönegraden Ex 21 placerade assistenterna med farmaceutisk utbildning förutsätts från och med den 1 juli 1946 placeras i 19 löneklassen.

Kungl. Maj:ts nämnda förslag ha föranlett nedsättning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 3 500 kronor och höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 15 600 kronor. Anslagsposten till rörligt tillägg har uppräknats med 1 400 kronor.

Utskottet.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens farmaceutiska laboratorium en befattning såsom vaktmästare i lönegraden A 5 skall utbytas mot en befattning såsom vaktmästare i lönegraden A 7;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	39 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	7 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	61 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	14 200
		<hr/>
Summa förslagsanslag		kronor 122 500;

c) till *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 122 500 kronor.

74:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 119, s. 178—181) föreslagit riksdagen att till Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 47 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för löpande budgetår anvisat med ett belopp av 36 500 kronor.

Av den för nästa budgetår till 11 000 kronor beräknade ökningen av medelsbehovet under anslaget belöpa respektive 1 000, 3 000 och 1 500 kronor å de under anslagsposten övriga utgifter uppförda delposterna till inköp och underhåll av inventarier och instrument, till inköp och underhåll av djur samt till inköp av förbrukningsartiklar. För utgifterna för städning, diskning och renhållning, vilka hittills bestritts från delposten till övriga expenser, föreslås uppförande av en ny delpost å 6 000 kronor under anslagsposten till övriga utgifter. I samband härmed har expensanslaget ansetts kunna sänkas med 5 200 kronor. Under erinran om att för budgetåret 1944/45 för tillverkning av nationella standardpreparat (etalonger) anvisats ett belopp av 5 000 kronor, motsvarande halva den beräknade totala kostnaden härför, föreslås jämväl, att för nästa budgetår för tillverkning av de återstående preparaten beräknas ett belopp av 5 000 kronor. Delposten till diverse utgifter har ansetts kunna sänkas med 300 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 47 500 kronor.

75:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 120, s. 182—185) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att antalet i gällande personalförteckning för förste provinsialläkare och provinsialläkare upptagna provinsialläkartjänster må utökas från 406 till 441, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 4 700 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 4 390 000 kronor. Gällande personalförteckning upptager 406 provinsialläkartjänster, varav 35 inrättats genom beslut av 1945 års riksdag. Av de nyinrättade tjänsterna ha 20 avsetts att inrättas från och med den 1 januari 1946 och ytterligare 15 från och med den 1 april 1946.

I framställning om anslag för nästkommande budgetår har *medicinalstyrelsen* till en början erinrat om vad styrelsen i skrivelse den 31 augusti 1944 anfört angående behovet av en snar fortsatt utbyggnad av provinsialläkarorganisationen. (En redogörelse för innehållet i sistnämnda skrivelse återfinnes i 1945 års statsverksproposition, V. s. 161 o. f.) Styrelsen framhåller nu härutöver, att behovet av en förstärkt tjänsteläkarorganisation gjort sig särskilt starkt gällande sedan den förstärkta försvarsberedskapen upphört och den civila hälso- och sjukvården åter krävde att bliva tillgodosedd i normal omfattning. Landstingens många framställningar om inrättande av extra provinsialläkar-distrikt visade också, att man där vore medveten om behovet

av flera tjänsteläkare, främst för att kunna på önskat sätt uppehålla och främja den socialhygieniska verksamheten. Styrelsen föreslår, att 50 nya provinsialläkardistrikt inrättas under budgetåret 1946/47, varav 20 från den 1 januari och 30 från den 1 april 1947.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att under nästa budgetår inrättas 35 nya provinsialläkartjänster. Departementschefen framhåller, att utbyggnaden av organisationen härigenom skulle fortsätta i samma takt, som av riksdagen beslutats för innevarande budgetår. Av de för nästa budgetår föreslagna nya tjänsterna beräknas, att 20 skulle kunna inrättas från och med den 1 januari och 15 från och med den 1 april 1947.

I anslutning härtill föreslås, att anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän för nästa budgetår uppräknas med 260 000 kronor. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås höjd med 25 000 kronor för avlöande av vikarier och extra läkare och anslagsposten till rörligt tillägg likaledes med 25 000 kronor.

I samband med *Kungl. Maj:ts* förevarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *R. Anderberg m. fl.* (I: 85) och den andra inom andra kammaren av herr *E. Fast* (II: 156),

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Gärda Svenson m. fl.* (I: 198) och den andra inom andra kammaren av herr *A. Pettersson i Dahl m. fl.* (II: 219),

dels ock en inom andra kammaren av herrar *A. Hagård* och *E. Birke* väckt motion (II: 8).

Yrkandena i samtliga dessa motioner avse ökning av antalet provinsialläkartjänster under nästa budgetår med 50 i enlighet med medicinalstyrelsens förslag.

Beträffande de skäl, som anförts i motionerna, får utskottet hänvisa till motionerna I: 85, I: 198 och II: 8.

Utskottet.

Utskottet vill erinra, att enligt den av medicinalstyrelsen år 1938 framlagda planen för rikets indelning i provinsialläkardistrikt skulle ytterligare omkring 170 distrikt erfordras. Med planen åsyftades att nå ett medeltal av en tjänsteläkare på 8 000 invånare i stället för dittillsvarande 12 000 invånare. Genomförandet av denna plan, som enligt styrelsens mening borde fullföljas inom loppet av tio år, fördröjdes på grund av kriget.

I sina anslagsäskanden för innevarande budgetår räknade medicinalstyrelsen med ett forcerat fullföljande av 1938 års plan genom inrättande av ett femtiotal nya distrikt om året under de närmaste åren. Samtidigt meddelade styrelsen, att dess erfarenheter talade för att man icke kunde stanna vid nämnda plan som ett slutmål utan nödgades gå vidare för att nå fram till ett medeltal av 4 000—5 000 invånare per distrikt. I anledning av detta yttrande anhöll riksdagen hos *Kungl. Maj:t*, att ny plan för rikets indelning i provinsialläkardistrikt snarast möjligt utarbetades.

Det antal nya tjänster, som riksdagen under sexårsperioden 1939—44 medgivit, stannar vid 35. Förra året medgav riksdagen inrättande av ytterligare 35 nya distrikt, vilket innebar att riksdagen visserligen ökade det av Kungl. Maj:t föreslagna antalet men dock, med hänsyn till den återhållsamhet, som det dåvarande läget krävde beträffande ökade åtaganden från statens sida, icke ansåg sig böra helt tillmötesgå vissa motionsyrkanden, i vilka föreslagits ett större antal tjänster. För nästa budgetår har medicinalstyrelsen föreslagit inrättande av ytterligare 50 tjänster. Kungl. Maj:t föreslår 35, eller samma antal som riksdagen förra året medgav. Motionärerna yrka bifall till medicinalstyrelsens förslag.

Såväl i departementschefens uttalande som i motionerna har framhållits, att ett starkt behov föreligger av utökning av provinsialläkarkåren. Med hänsyn till angelägenheten av den verksamhet av olika slag, som nu hämmas av bristen på tjänsteläkare, anser sig utskottet böra förordna den snabbare utbyggnadstakt, som medicinalstyrelsen angivit och som föreslagits i motionerna.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän bör vid detta ställningstagande beräknas till 3 765 000 kronor, vilket belopp är 40 000 kronor högre än det som Kungl. Maj:t har föreslagit. Med sistnämnda belopp bör jämväl anslaget slutsumma uppräknas.

Under åberopande av vad sålunda anförts och då Kungl. Maj:ts förslag ej i övrigt givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 85 och II: 156, I: 198 och II: 219 samt II: 8

a) medgiva, att antalet i gällande personalförteckning för förste provinsialläkare och provinsialläkare upptagna provinsialläkartjänster må utökas från 406 till 456;

b) godkänna följande avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän (förste provinsialläkare och provinsialläkare), <i>förslagsvis</i>	kronor 3 765 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Arvoden till biträdande förste provinsialläkare....	kronor 11 600
b. Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsvis</i> ..	» 18 400
	» 30 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 400 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 545 000

Summa förslagsanslag kronor 4 740 000;

c) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 4 740 000 kronor.

76:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m. Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 121 och 122, s. 186) och under erinran, att ifrågakarande anslag för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m.* 10 000 kronor;

b) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar* 200 000 kronor.

77:o) **Motioner om ökat anslag till bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.** I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *E. Hage m. fl.* (I: 119) och den andra inom andra kammaren av herr *J. O. Gavelin m. fl.* (II: 220), har hemställts, att riksdagen måtte till anskaffande av bostäder till provinsialläkare å landsbygden för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor samt att riksdagen måtte bestämma, att detta anslag må kunna i första hand användas till anskaffande av sådan bostad åt provinsialläkare i distrikt inom rikets ödemarksområden, där lämplig läkarbostad icke kan på annat sätt erhållas, men även för samma ändamål inom kommun i övrigt, där skattetungan m. m. motiverar ett sådant anslag.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 119.

Utskottet.

Riksdagen har i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 framlagda förslag ävensom en i ämnet väckt motion (II: 221) å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett reservationsanslag av 50 000 kronor till det i förevarande motioner angivna ändamålet. I samband därmed beslöt riksdagen höja maximibeloppet av statsbidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden från 18 000 kronor till 25 000 kronor.

Nämnda medelsanvisning avsåg bidrag till uppförande av provinsialläkarbostäderna i Vilhelmina och Fredrika distrikt. Enligt vad utskottet under hand inhämtat rörande planerna i fråga om inrättande av nya provinsialläkar-distrikt, kan behov av bidrag till ytterligare ett tjugotal provinsialläkarbostäder beräknas uppkomma i samband med det successiva genomförandet av ny distriktsindelning. Huruvida medelsbehov för ändamålet skall uppkomma redan under loppet av nästa budgetår är dock ovisst. Under sådana omständigheter är utskottet ej berett att tillstyrka motionärernas förslag om ytterligare medelsanvisning.

Den i ämnet gällande statsbidragskungörelsen av den 2 december 1921 (nr 687; ändr. 152/1927 och 411/1936) avser allenast provinsialläkarbostäder inom rikets ödemarksområden. Motionärerna föreslå, att bidragsrätten utsträcker till jämväl vissa andra orter. Utskottet har ej ansett sig böra tillstyrka, att ifrågakvarande spörsmål upptages till bedömande i detta sammanhang.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer utskottet,

- a) att motionerna I: 119 och II: 220, i vad de avse anslagsfrågan, ej må av riksdagen bifallas;
- b) att nämnda motioner, i den mån de ej behandlats under a), ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

78:o) **Bidrag till extra provinsialläkares avlöande m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123, s. 187) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till extra provinsialläkares avlöande m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 30 500 kronor.

79:o) **Statens sinnessjukhus: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 124, s. 188—211) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens sinnessjukhus, att lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1946, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas under budgetåret 1946/47, dels ock till Statens sinnessjukhus: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 28 000 000 kronor.

Ifrågakvarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 26 600 000 kronor.

I sin framställning om anslag till statens sinnessjukhus för nästa budgetår har medicinalstyrelsen bland annat framlagt vissa förslag, som innebära principiella nyheter på förevarande område, nämligen om inrättande av särskilda överläkartjänster för handhavande av hjälpverksamheten, om beredande av ökade förmåner åt vissa läkarvikarier samt inrättande av särskilda befattningar såsom extra ordinarie läkare utan fast placeringsort för möjliggörande av snabbare befordringsgång för vissa långtidsvikarier samt om inrättande vid sinnessjukhusen av särskilda arvodesbefattningar för åstadkommande av förbättrad rekrytering av kontorspersonalen.

Beträffande förstnämnda förslag har departementschefen erinrat, att hjälpverksamhet är anordnad vid flertalet statliga sinnessjukhus och att denna verksamhet i stort sett kan sägas avse rådgivning och hjälp åt *dels* inom upptagningsområdet bosatta sinnessjuka eller personer, hos vilka utbrott av sinnessjukdom kan befaras (exspektanter), *dels ock* å sinnessjukhuset intagna eller därifrån utskrivna. Hjälpverksamheten handhaves för närvarande vid varje sinnessjukhus av en vid sjukhuset anställd överläkare, som i denna sin egenskap benämnes hjälpverksamhetsläkare, vid sidan av hans huvudsakliga göromål och med biträde av en eller flera föreståndarinnor.

Ifrågakvarande hjälpverksamhet utgör ett betydelsefullt komplement till den

vård, som meddelas å sinnessjukhusen. Indirekt kan den även komma att medföra gynnsamma ekonomiska konsekvenser såtillvida, att tveksamma fall, vilka eljest måst kvarhållas å sinnessjukhus, kunna försöksutskrivnas tidigare, om sjukhusläkaren kan anförtro patienten åt en hjälpverksamhet med möjligheter att giva den försöksutskrivne verksamt stöd. Ehuru å andra sidan vissa omständigheter tala för att statsmakterna icke nu binda sig för en mera genomgående utbyggnad av hjälpverksamhetsorganisationen, har departementschefen funnit ett inrättande av heltidsanställda hjälpverksamhetsläkare vid tre av de större sinnessjukhusen böra genomföras. De erfarenheter som kunna vinnas från denna verksamhet ha ansetts få betydelse för bedömandet av frågan om ifrågavarande organisationsform bör ytterligare utbyggas.

Departementschefen tillstyrker alltså i enlighet med medicinalstyrelsens förslag inrättandet av tre befattningar som överläkare, vilka såsom allmänna lönenämnden anfört böra placeras i lönegraden A 27, för handhavande av hjälpverksamheten vid Ulleråkers, S:t Lars' och Sidsjöns sjukhus. Härvid förutsattes att dessa hjälpverksamhetsläkare även skola vara familjevårds-läkare. Hjälpverksamhetsläkarna förutsättas erhålla hyresbidrag med enahanda belopp, som fastställts för överläkare i motsvarande lönegrad vid de rättspsykiatriska undersökningsstationerna.

Legitimerade läkare, vilka sedan flera år såsom vikarier uppehålla vissa ordinarie läkarbefattningar vid sinnessjukhusen, ha hittills icke kunnat erhålla annat arvode än som extra läkare jämte vid sådant förordnande utgående förmåner i övrigt. Då dessa läkares avlöningsförmåner icke ansetts tillfredsställande, har departementschefen förordnat, att ifrågavarande läkare tillerkännas ett arvode motsvarande 25:e löneklassen i löneplan Eo samt förmåner i övrigt enligt 10—15 §§, 19 § samt 20 § 1 mom. första stycket civila icke-ordinariereglementet, därvid vederbörande skulle anses tillhöra lönegraden Eo 26 löneklass 25.

För erhållande av möjlighet att bereda legitimerade läkare, vilka i minst tre år innehaft dylika förordnanden vid sinnessjukhus eller därmed lika meriterande tjänstgöring, extra ordinarie anställning förordas inrättandet av tre extra ordinarie andre läkarbefattningar utan fast placeringsort i lönegrad Eo 26.

För bättre rekrytering av kontorspersonalen har departementschefen vidare förordnat, att medicinalstyrelsen gives möjlighet att bereda löneförbättringar åt tillfälligt anställd personal å sinnessjukhuskontoren genom en uppräknig med 20 000 kronor av det för ändamålet anvisade medelsbeloppet.

Automatiska utgiftsstegringar, för vilka medicinalstyrelsen nu äskat medel, ha uppkommit till följd av riksdagens tidigare beslut om inrättande av särskilda rättspsykiatriska undersökningsstationer, om anordnande av sekundäravdelningar i Grangärde och Hammar samt om tillbyggnader vid Mariebergs sjukhus.

Enligt det av 1945 års riksdag fattade beslutet om omorganisation av det rättspsykiatriska undersökningsväsendet skulle vid de åtta undersökningsstationerna anställas överläkare i 27:e lönegraden, dock att överläkaren vid

psykiatriska sjukhuset i Stockholm placerades i 28:e lönegraden. Med hänsyn till att det gällde tillskapandet av en ny organisation skulle samtliga befattningar tills vidare uppföras på extra ordinarie stat. Under förberedelserna för organisationens igångsättande den 1 januari 1946 har emellertid visat sig, att överläkare och förste läkare vid sinnessjukhusen av lönetekniska skäl sett sig förhindrade att söka flertalet undersökningsläkartjänster. Då förstnämnda grupper av läkare genom sin större erfarenhet få antagas äga de bästa förutsättningarna att under den nya organisationens första år leda arbetet in i önskvärda spår, är det enligt departementschefens uppfattning angeläget, att åtgärder, syftande till att erhålla sökande även från deras krets, vidtagas. Med anledning härav förordas medicinalstyrelsens förslag att samtliga extra ordinarie överläkar- och förste läkartjänster vid de rättspsykiatriska undersökningsstationerna vid ingången av nästa budgetår överföras på ordinarie stat.

Det till Sätters sjukhus anslutna sekundärsjukhuset i Grangärde — omfattande 155 platser — beräknas kunna vid ingången av nästkommande budgetår öppnas för full drift. Den för sekundärsjukhuset erforderliga personaluppsättningen har departementschefen beräknat sålunda: en extra ordinarie andre läkare (Eo 26), en första föreståndarinna (A 12), tre översköterskor (A 6), tio sköterskor (A 3), en eldare (A 6), en väverska (A 3), en köksföreståndare (A 6), ett ekonomibitråde (A 2), en föreståndare för djurstall (A 5), nio sköterskor eller elever (Eo 3), en eldare (Eo 5), en hantverkare (Eo 6), två ekonomibiträden (Eo 5) och sex ekonomister (Ek 1). Häremot svarar indragning av en översköterskebefattning (Eo 6). Vidare beräknas arvoden till predikant och organist vid avdelningen av 900 respektive 350 kronor.

Medel har ansetts böra beräknas för avlönande av ytterligare en skötare i lönegraden Eo 6 och en ekonomist i lönegraden Ek 1 vid den till Birgittas sjukhus anslutna sekundäravdelningen i Hammar, vilken beräknas kunna tagas i bruk från och med nästa budgetår. Den tidigare beslutade utvidgningen av Mariebergs sjukhus med 72 nya vårdplatser har ansetts föranleda inrättande av följande befattningar, nämligen elva skötare, varav sju ordinarie (A 6) och fyra extra ordinarie eller elever (Eo 6), samt sju sköterskor, varav fem ordinarie (A 3) och två extra ordinarie eller elever (Eo 3).

Vad angår medicinalstyrelsens övriga förslag har styrelsen till en början beträffande *läkarpersonalen* anfört, att innehavaren av en på Uppsala universitets stat uppförd amanuens, vilken deltagit i det löpande arbetet på en avdelning av Ulleråkers sjukhus, icke längre komme att tjänstgöra vid sjukhuset. Departementschefen har förordat, att såsom ersättning härför en befattning såsom andre läkare i lönegraden Eo 26 inrättas vid Ulleråkers sjukhus.

Departementschefen har ansett, att de dagarvoden, vilka utgå till vikarie- rande läkare, som icke äro anställda vid statens sinnessjukhus, och vilka för närvarande något understiga den ersättning som utgår vid landstingens sjukvårdsanstalter, äro för låga. Hänsyn har därvid tagits till att inkomster av öppen vård praktiskt taget icke kunna påräknas vid sinnessjukhusen. På grund härav förordas höjning av nu utgående arvoden till följande belopp, nämligen för legitimerad läkare vid vikariat å överläkartjänst i lönegrad A 29

eller A 28 från 25 till 27 kronor, vid vikariat å överläkartzjänst i lönegrad A 27 från 23 till 25 kronor, och vid vikariat å förste eller andre läkartzjänst från 20 till 24 kronor samt för medicine kandidat vid vikariat å förste eller andre läkartzjänst från 20 till 22 kronor.

Av medicinalstyrelsen framlagda förslag rörande *sjukvårdspersonalen* har departementschefen ansett sig kunna förorda såvitt gäller förändring av en skötarbefattning (A 6) vid Vipeholms sjukhus till uppsyningsmansbefattning (A 10) samt av två överskötarbefattningar (A 8) vid Sätters sjukhus till översköterskebefattningar (A 6). Likaså tillstyrkes, att ytterligare en föreståndarinnetjänst (Eo 7) inrättas för hjälpverksamheten inom upptagningsområdet för Sidsjöns sjukhus.

För genomförande av viss kroppslig undersökning i samband med sjuksjukvården har det ansetts nödvändigt att utöka tillgången på tillräckligt skolad personal vid sjukhusens laboratorier. Med hänsyn till rådande brist på sjuksköterskor har detta önskemål ansetts böra tillgodoses genom att medel beräknas för anställande på försök av fyra laboratoriebiträden, vilka tills vidare ansetts böra placeras i lönegrad Eo 6.

Under återopande av 1945 års riksdags beslut att anvisa 50 000 kronor för tillgodoseende av behoven av personalförstärkning i anledning av klienteletets oroliga beskaffenhet har medicinalstyrelsen nu hemställt om anvisande av ytterligare 50 000 kronor för ändamålet. Med hänsyn till bland annat den oklarhet som ännu råder rörande de kompetenskrav, som böra ställas på här förevarande personal, har departementschefen funnit sig förhindrad att nu tillstyrka anvisande för ifrågavarande ändamål av större belopp än 15 000 kronor, motsvarande avlöning till två skötare (Eo 6) och två sköterskor (Eo 3).

Beträffande *ekonomipersonalen* har medicinalstyrelsen till en början föreslagit utbyte av en befattning såsom hantverkare (A 6) vid Vipeholms sjukhus mot en hantverksföreståndartjänst (A 10). Mot detta förslag har departementschefen icke annat att erinra än att den nya tjänsten i överensstämmelse med lönenämndens förslag ansetts böra placeras i lönegraden A 8. I enlighet med vad medicinalstyrelsen föreslagit förordar departementschefen vidare förändring av en hantverkarbefattning (A 6) vid Salberga sjukhus till hantverksföreståndarbefattning (A 8), av en skötarbefattning (A 6) vid S:t Lars' sjukhus till hantverksföreståndarbefattning (A 8) samt av en skötarbefattning (A 6) vid Vipeholms, respektive Sätters sjukhus, till hantverksföreståndarbefattning (A 8). Likaså förordas förslagen om utbyte av en hantverkare (A 6) vid S:ta Maria sjukhus mot en hantverksföreståndare (A 8), om ändrad benämning av en befattningshavare vid Västra Marks sjukhus från eldare (A 6) till hantverkare (A 6) och om uppflyttning av en eldare vid Vipeholms sjukhus från lönegrad A 5 till A 6.

I detta sammanhang har upptagits en av statens sjukhuspersonals förbund gjord framställning om förbättrad ställning för ekonomibiträdena vid sjuksjukhusen. Då enligt departementschefens mening billighetsskäl tala för att ifrågavarande biträden med sina i ej obetydlig utsträckning krävande arbetsuppgifter uppflyttas från lönegraden 4, har förslag framlagts om att 106 eko-

nomibiträden i lönegrad Eo 4 uppflyttas till lönegrad Eo 5, varvid samtliga ordinarie och extra ordinarie ekonomibiträden ansetts böra erhålla denna enhetliga benämning.

Ur personalförteckningen utgå under nästkommande budgetår på grund av pensionsavgång vissa å övergångsstat upptagna befattningar, nämligen en befallningsman, en chaufför samt ett post- och stadsbud.

Angående anslagsberäkningen för nästkommande budgetår har departementschefen anfört följande.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän kommer att belastas med merkostnad för avlöande av *dels* överordnade läkare vid de rättspsykiatriska undersökningsstationerna jämte hyresbidrag till dem, 131 000 kronor, *dels* tre heltidsanställda hjälpverksamhetsläkare jämte hyresbidrag till dem, 33 622 kronor, *dels* den vid den nya avdelningen av Mariebergs sjukhus erforderliga personal, som föreslagits i ordinarie befattningar, 32 181 kronor, *dels* den nytillkommande ordinarie personalen vid Grangärde sekundäravdelning, 40 200 kronor, *dels ock* de befattningshavare, som under rubriken övriga förslag här förut föreslagits till uppflyttning i lönegrad, tillhoppa 1 500 kronor, eller sålunda med sammanlagt 232 503 kronor. Med hänsyn till underbelastning å posten under de senare budgetåren torde densamma emellertid kunna uppföras med oförändrat belopp, 15 600 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde i enlighet med vad medicinalstyrelsen anfört böra nedsättas till 104 500 kronor.

Posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal torde till en början, med hänsyn till att betydande överskridanden av posten ägt rum under de senare budgetåren, böra uppräknas med ett belopp av 1 000 000 kronor för åstadkommande av en mera rättvisande anslagsberäkning. Här-till bör vidare läggas 25 500 kronor för avlöande av de föreslagna andre läkarna utan fast placeringsort. Till förbättrad rekrytering av kontorspersonalen erfordras 20 000 kronor. För de nya avdelningarna i Grangärde, Marieberg och Hammar bör under denna anslagspost beräknas respektive 38 000 kronor, 20 000 kronor och 2 500 kronor. Förslagen om anställande av en andre läkare vid Ulleråkers sjukhus samt om höjning av de dagarvoden, som utgå till vikarierande läkare, torde kräva 8 500 kronor, respektive 15 000 kronor. Lönen till den nya föreståndarinnan vid Sidsjöns sjukhus kan uppskattas till 3 000 kronor, varjämte för avlöande av laboratoriebiträden bör räknas med 12 000 kronor. För avlöande av personal, som förordats i anledning av klienteletts oroliga beskaffenhet, upptages 15 000 kronor. Vidare beräknas kostnaderna för uppflyttning av 106 ekonomibiträden till 15 900 kronor. Slutligen bör till avlöande av vikarier, efter avräknande av det belopp som inbesparas å förevarande post genom att viss personal vid de rättspsykiatriska undersökningsstationerna uppföres å ordinarie stat, upptagas ett till 100 000 kronor uppskattat belopp. Posten skulle därmed uppgå till (7 850 000 + 1 000 000 + 25 500 + 20 000 + 38 000 + 20 000 + 2 500 + 8 500 + 15 000 + 3 000 + 12 000 + 15 000 + 15 900 + 100 000) 9 125 400 kronor.

Slutligen bör posten till rörligt tillägg uppräknas till 3 170 100 kronor.

Enligt dessa beräkningar skulle anslaget i sin helhet komma att för nästa budgetår uppföras med (15 600 000 + 104 500 + 9 125 400 + 3 170 100) 28 000 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förcheft

dels en inom första kammaren av herr *Gottfrid Karlsson* väckt motion (I: 63), vari hemställdts, att riksdagen måtte besluta att hantverksföreståndartjänsten i skrädderiet vid Vipeholms sjukhus i Lund skall placeras i A 10 och att antalet hantverksföreståndare i den högre gruppen i anledning härav ökas från 59 till 60 och antalet i den lägre gruppen minskas från 107 till 106,

dels en av *samme* motionär väckt motion (I: 120), vari hemställdts, att riksdagen måtte besluta att det av Kungl. Maj:t äskade anslaget för tillgodoseende av behovet av personalförstärkning vid statens sinnessjukhus måtte höjas till 50 000 kronor,

dels en inom första kammaren av herrar *P. J. Näslund* och *J. Björck* väckt motion (I: 199), vari hemställdts, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om uppdrag för 1945 års löne regleringskommitté att utreda och framlägga förslag om att trädgårdsmästarbefattningarna vid statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka måtte uppflyttas i samma lönegrader som motsvarande befattningshavare vid vissa i motionen omnämnda statliga verk,

dels ock en inom andra kammaren av herr *G. Svedman m. fl.* väckt motion (II: 101), vari hemställdts, att riksdagen ville besluta, att extra ordinarie andre läkarbefattningen vid S:t Olofs sjukhus från och med ingången av budgetåret 1946/47 skall uppföras på ordinarie stat.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för förslagen, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Hjälperksamheten vid sinnessjukhusen kan i stort sett sägas avse rådgivning och hjälp åt inom upptagningsområdet bosatta sinnessjuka eller personer, hos vilka utbrott av sinnessjukdom kan befaras, liksom åt dem, som intagits å sinnessjukhus eller utskrivits därifrån. Såsom departementschefen framhållit utgör denna hjälperksamhet ett betydelsefullt komplement till den vård, som meddelas å sjukhusen. Utskottet tillstyrker förslaget om inrättande av tre särskilda befattningar som överläkare för handhavande av sådan verksamhet vid Ulleråkers, S:t Lars' och Sidsjöns sjukhus.

Medicinalstyrelsen har föreslagit ordinariesättning av en extra ordinarie andre läkarbefattning vid S:t Olofs sjukhus och därvid framhållit önskvärdheten av att undvika allt för täta ombyten på befattningen. Såsom ett ytterligare skäl har styrelsen anført, att undersökning av på fri fot varande tilltalades sinnesbeskaffenhet skulle på Gotland verkställas av den ifrågavarande läkaren. Departementschefen har emellertid ansett att med genomförandet av detta förslag bör anstå till dess man försökt en rationellare fördelning av jourtjänsten mellan överläkaren och andre läkaren. I motionen I: 101 hemställes om bifall till medicinalstyrelsens förslag, varvid lämnas vissa uppgifter rörande jourtjänstens nuvarande fördelning mellan de nämnda läkarna vid sjukhuset.

I detta sammanhang må erinras, att det rättspsykiatriska undersökningsväsendet såvitt angår tilltalade, som befinna sig på fri fot, i hela landet utom Gotland är koncentrerat till särskilda undersökningsstationer, vilka samtliga

enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag komma att förestås av ordinarie överläkare. Utskottet har funnit övervägande skäl tala för bifall till motionen.

Riksdagen beräknade förra året ett belopp av 50 000 kronor för utökning av den extra ordinarie personalen med hänsyn till klientelet oroliga beskaffenhet. Medicinalstyrelsen har hemställt om anvisande av 50 000 kronor för ytterligare utökning av personalen under nästa budgetår. Departementschefen har funnit sig förhindrad att nu för ändamålet tillstyrka ett större belopp än 15 000 kronor, motsvarande avlöning till två skötare och två sköterskor. I motionen I: 120 yrkas bifall till vad medicinalstyrelsen föreslagit. Ehuru utskottet finner vad motionären anfört i viss mån beaktansvärt, är utskottet likväl ej berett att för nästa budgetår tillstyrka högre belopp för ändamålet än det som Kungl. Maj:t har föreslagit.

En befattning vid Vipeholms sjukhus som hantverkare (skraddare) i lönegraden A 6 föreslås omändrad till hantverksföreståndarbefattning. Enligt medicinalstyrelsens förslag skulle den nya befattningen hänföras till lönegraden A 10. Medan nämnda förslag ej föranlett erinran från statskontorets sida, har allmänna lönenämnden ifrågasatt, huruvida det icke — med beaktande bland annat av den speciella karaktären hos klientelet vid detta sjukhus — vore tillfyllest med en hantverksföreståndartjänst i lönegraden A 8. Kungl. Maj:t har föreslagit sistnämnda lönegrad. I motionen I: 63 yrkas bifall till medicinalstyrelsens förslag.

Utskottet vill i denna fråga erinra om att sinnessjukhusen äro efter storleksordning indelade i tre grupper och att hantverksföreståndartjänsterna vid sjukhusen äro med viss anknytning till denna gruppindelning hänfödda till lönegraderna A 10 eller A 8. Den högre lönegraden är enligt de riktlinjer, vilka uppdragits av tjänsteförteckningssakkunniga för statens sinnessjukhus och godkänts av förra årets riksdag (propositionen nr 241, riksdagens skrivelse nr 424), avsedd för hantverksföreståndare inom snickeri, skrädleri och måleri vid de större och medelstora sjukhusen. I överensstämmelse med förslag av nämnda sakkunniga uppflyttades förra året två sjukhus, bland dem Vipeholm, från den lägsta till den medelstora gruppen. Såsom en konsekvens härav ansågos vid dessa sjukhus inrättade hantverksföreståndartjänster av förenämnda slag böra uppflyttas till den högre lönegraden (A 10).

Utskottet har icke kunnat finna tillräckliga skäl föreligga att beträffande den nya hantverksföreståndartjänsten i skrädleri vid Vipeholms sjukhus göra undantag från nämnda riktlinjer för lönegradsplaceringen av ifrågavarande slag av tjänster. Utskottet tillstyrker alltså, att tjänsten i enlighet med motionärens förslag hänföres till lönegraden A 10, varvid utskottet förutsätter, att den nya tjänsten i vanlig ordning ledigförklaras.

I motionen I: 199 föreslås, att riksdagen skall i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om uppdrag åt 1945 års lönekommitté att utreda frågan om trädgårdsmästarbefattningarnas vid statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka uppflyttning i lönegrad. Lönegradsplaceringen av nämnda befattningar har emellertid efter utredning av tjänsteförteckningssakkunniga för

sinnessjukhusen varit föremål för prövning vid förra årets riksdag, varvid en viss jämkning i lönegradsplaceringen vidtogs. Utskottet är icke berett tillstyrka, att samma fråga redan nu blir föremål för ny utredning.

Ekonomibiträderna vid statens sinnessjukhus äro hänfödda till lönegraderna A 2 och Eo 4 och förste ekonomibiträderna till lönegraderna A 5 och Eo 5. Kungl. Maj:t föreslår, att de i lönegraden Eo 4 placerade 106 ekonomibiträderna flyttas upp till lönegraden Eo 5 och att i samband därmed förste ekonomibiträderna i lönegraderna A 5 och Eo 5 erhålla tjänstebenämningen ekonomibiträden.

Såsom departementschefen framhållit tala billighetsskäl för den sålunda föreslagna lönegradsuppflyttningen av ifrågavarande biträden med deras i ej obetydlig utsträckning krävande arbetsuppgifter. Utskottet tillstyrker förslaget, vilket beräknas draga förhållandevis små kostnader, omkring 15 900 kronor. I samband härmed torde tjänstebenämningarna böra ändras i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit har ej heller givit utskottet anledning till erinran. Av utskottet förordade jämkningar i Kungl. Maj:ts förslag föranleda vissa ändringar i förslaget till personalförteckning, i det att antalet andre läkare i lönegraden A 26 bör höjas från 39 till 40 och antalet andre läkare i lönegraden Eo 26 minskas från 19 till 18. Vidare bör antalet hantverksföreståndartjänster i lönegraden A 10 ökas från 59 till 60 och antalet dylika tjänster i lönegraden A 8 minskas från 107 till 106. Däremot har utskottet ej funnit berörda jämkningar vara av beskaffenhet att böra påverka beräkningen av de särskilda i avlöningsstaten upptagna posterna.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. att riksdagen må

1) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 63 samt II: 101 godkänna följande personalförteckning för statens sinnessjukhus att lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1946:

Personalförteckning.		
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
<i>I. Läkarpersonal.</i>		
15 överläkare		A 29
8 överläkare		A 28
25 förste läkare		A 28
30 överläkare		A 27
40 andre läkare		A 26
<i>II. Kontorspersonal.</i>		
8 sjukhusintendenter		A 26
9 sjukhusintendenter		A 24
7 sjukhusintendenter		A 21

8 assistenter.. .. .	A 17
10 assistenter.....	A 15
8 kassörer	A 14
16 kassörer	A 12
14 kontorister	A 9
15 kanslibiträden.....	A 7
9 kontorsbiträden	A 4

III. Sjukvårdspersonal.

21 förste uppsyningsmän	A 14
34 första föreståndarinnor	A 12
18 uppsyningsmän	A 10
157 överskötare	A 8
43 föreståndarinnor	A 7
1 393 skötare	A 6
376 översköterskor	A 6
1 663 sköterskor.....	A 3

IV. Ekonomipersonal.

Maskin- och eldarpersonal.

17 maskinmästare	A 15
6 maskinmästare	A 13
19 maskinister	A 11
27 maskinister	A 9
21 eldare	A 6
106 eldare	A 5

Personal i verkstäder och arbets-salar.

60 hantverksföreståndare	A 10
106 hantverksföreståndare	A 8
25 slöjdföreståndare	A 8
105 hantverkare	A 6
44 sömmerskor eller väverskor.....	A 3

Personal i kök, bageri och tvätt.

8 köksföreståndare	A 10
10 köksföreståndare	A 8
17 tvättföreståndare	A 7
7 köksföreståndare	A 6
14 bageriföreståndare	A 6
18 biträdande köksföreståndare.....	A 5
6 tvättföreståndare	A 4
9 biträdande bageriföreståndare.....	A 3
17 biträdande tvättföreståndare	A 3

Personal i trädgård och jordbruk.

6 befallningsmän	A 10
18 trädgårdsmästare	A 10

7 befallningsmän	A 8
5 trädgårdsmästare	A 8
8 föreståndare för djurstall	A 6
9 föreståndare för djurstall	A 5
Övrig personal.	
16 förrådsförmän	A 7
8 vaktmästare	A 6
23 yttre nattvakter	A 6
107 ekonomibiträden	A 5
47 ekonomibiträden	A 2

Tjänstemän å övergångsstat.

2 bokhållare	A 15
1 trädgårdsmästare	A 10
1 köksförestånderska av 1:a klass	A 7
1 tvättförestånderska av 1:a klass	A 6
4 chaufförer	A 6
11 post- och stadsbud	A 6

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

18 andre läkare	Eo 26
3 andre läkare utan fast placeringsort	Eo 26;

Anm. 1: Av de å ordinarie stat upptagna tjänsterna skola tre assistent-tjänster (A 17), en köksföreståndartjänst (A 6), en tvättföreståndartjänst (A 4), en trädgårdsmästartjänst (A 8) samt femton förste ekonomibiträdes-tjänster (A 5) hållas obesatta, så länge de tjänstemän å övergångsstat kvarstå i tjänst, vilka enligt beslut av 1945 års riksdag skola ersättas av innehavare av förstnämnda tjänster.

Anm. 2: Antalet ordinarie befattningshavare såsom skötare, sköterskor och eldare må överstiga det i förteckningen angivna antalet för dessa befattningshavargrupper under förutsättning, att för varje grupp motsvarande antal ordinarie befattningar hålles obesatt vid statens anstalt för fallandesjuka.

2) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 120

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas under budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 15 600 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 104 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 9 125 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3 170 100

Summa förslagsanslag kronor 28 000 000;

b) till *Statens sinnessjukhus: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 28 000 000 kronor;

B. att motionen I:199 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

80:o) **Statens sinnessjukhus: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 125, s. 211—216) föreslagit riksdagen att till Statens sinnessjukhus: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 17 425 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med ett belopp av 16 890 000 kronor.

För nästa budgetår förordas höjning av anslagsposterna till sjukvård, reseersättningar och expenser med respektive 5 000, 10 000 och 20 000 kronor. Ökningen av medelsbehovet sammanhänger delvis med inrättandet av de rättspsykiatriska undersökningsstationerna.

Under anslagsposten till övriga utgifter har med hänsyn till belastnings-siffrorna för föregående budgetår en höjning ansetts motiverad av delposterna till tvätt och renhållning med 20 000 kronor, till utspisning med 350 000 kronor, till läkemedel m. m. med 70 000 kronor och till familjevård med 15 000 kronor. Med hänsyn till önskvärdheten av en höjning av de till sinnessjukhusens patienter utgående flitpengarna har delposten till patienternas sysselsättning och förströelse ansetts böra ökas med 45 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *E. Osterman* väckt motion (II:121), vari hemställts, att ifrågavarande anslag måtte höjas med 10 000 kronor utöver det av Kungl. Maj:t äskade beloppet.

Motionärens förslag avser ökad medelstildelning för understöd till mindre bemedlade patienter vid statens sinnessjukhus, vilka utskrivits på försök och anses kunna tillfriskna eller väsentligt förbättras. Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Kungl. Maj:ts beräkning av ifrågavarande anslag föranleder ej erinran från utskottets sida.

Utskottet.

Såsom motionären framhållit innebär övergången från en kanske flerårig sjukhusvistelse till livet utanför sjukhusets portar för många patienter en icke oväsentlig påfrestning. Ett ekonomiskt stöd vid utskrivningen är under sådana förhållanden ägnat att säkerställa det vårdresultat, som vunnits under sjukhusvistelsen. Utskottet finner med hänsyn härtill motionärens framställning behjärtansvärd och vill ifrågasätta, huruvida icke frågan om den s. k. eftervården överhuvud förtjänar närmare uppmärksamhet. Utskottet är emellertid ej berett att tillstyrka motionen men förutsätter, att medicinalstyrelsen ägnar av utskottet berörda spörsmål närmare övervägande.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II:121 till *Statens sinnessjukhus: Omkost-*

nader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 17 425 000 kronor.

81:o) **Utrustning av nya sinnessjukhus.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 126, s. 216 och 217) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

82:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127, s. 217), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål med 35 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 355 000 kronor.

83:o) **Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128, s. 218 och 219), vilket innebär en anslagshöjning med 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 7 250 000 kronor.

84:o) **Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129, s. 219 och 220) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 250 000 kronor.

85:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 130, s. 220—223) föreslagit riksdagen att dels besluta, att i gällande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar skall uppföras ytterligare en befattning såsom arbetsledare i lönegraden A 10, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 97 800 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 96 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär ordinariesättning av en arbetsledartjänst i lönegraden Eo 10, vilket föranleder å ena sidan höjning av anslagsposten till

avlöningar till ordinarie tjänstemän med 3 200 kronor och å andra sidan sänkning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 3 000 kronor. För löneklassuppflyttningar m. m. ha båda nämnda anslagsposter ansetts böra uppräknas med 700 respektive 900 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar skall uppföras ytterligare en befattning såsom arbetsledare i lönegraden A 10;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> kronor	46 200
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 38 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 11 800
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor	97 800;

c) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 97 800 kronor.

86:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131, s. 223—225), vilket innebär en höjning av anslaget med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 100,500 kronor.

87:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132, s. 225—227), vilket innebär en av löneklassuppflyttningar föranledd höjning av anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal med 200 kronor samt en uppräkning av anslagsposten till rörligt tillägg med 700 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 17 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 1 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 25 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 5 700

Summa förslagsanslag kronor 50 100;

b) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor*: Av löningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 50 100 kronor.

88:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133, s. 227 och 228) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med ett belopp av 36 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 36 200 kronor.

89:o) **Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134, s. 228—230) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

90:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135, s. 230), vari medelsbehovet beräknats med hänsyn till inkomna ansökningar om statsbidrag till byggnadsföretag av nu ifrågakvarande slag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kronor.

91:o) **Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa.** Beträffande Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkt 136, s. 231) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

92:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 137, s. 231—234) föreslagit riksdagen att dels vidtaga av departements-

chefen förordad jämkning i gällande personalförteckning för statens anstalt för fallandesjuka, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 381 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 378 000 kronor.

I likhet med vad departementschefen förordat i samband med äskande av anslag till avlöningar vid statens sinnessjukhus ha jämväl vid ifrågavarande anstalt dels de fyra ekonomibiträden i lönegraden Eo 4 ansetts böra uppflyttas till lönegraden Eo 5, dels ock tjänstebenämningen för anstaltens förste ekonomibiträden i lönegraden A 5 och Eo 5 ansetts böra ändras till ekonomibiträden. Härjämte förordas, att vid anstalten inrättas ytterligare en ekonomibiträdestjänst i lönegraden Eo 5 samt en befattning som ekonomist i lönegraden Ek 3.

Nu berörda förändringar föranleda en uppräknig av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 3 000 kronor. För rörligt tillägg har räknats med en ökning av 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens anstalt för fallandesjuka två befattningar såsom förste ekonomibiträden i lönegraden A 5 skola uppföras under den ändrade benämningen ekonomibiträden;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 190 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 2 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 145 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 44 100

Summa förslagsanslag kronor 381 500;

c) till *Statens anstalt för fallandesjuka*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 381 500 kronor.

93:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138, s. 234—237), vilket innebär en huvudsak-

ligen av belastningen motiverad ökning av anslaget med 4 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 228 000 kronor.

94:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Ferieresor för elever m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, s. 237) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Ferieresor för elever m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 7 000 kronor.

95:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Beträffande Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkt 140, s. 237) kommer riksdagen att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

96:o) **Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, s. 238), vilket innebär en av belastningen motiverad höjning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 90 000 kronor.

97:o) **Vissa bidrag till lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142, s. 238) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa bidrag till lasarett m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 15 800 kronor.

98:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m. Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkterna 143 och 144, s. 239) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

99:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 145, s. 239—245) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att statsbidrag må för vissa byggnadsarbeten m. m. beviljas föreningen kustsanatoriet Apelviken med ytterligare högst 85 000 kronor, föreningen Styrsö kustsanatorium med högst 28 000 kronor och stiftelsen Solhem

i Borås med ytterligare högst 21 000 kronor, dels och till Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 350 000 kronor.

För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Genom beslut den 23 mars 1945 beviljade Kungl. Maj:t föreningen kustsanatoriet Apelviken för uppförande av en byggnad för operationslokaler och personalbostäder samt för byggnadens förseende med inventarier statsbidrag med högst 418 000 kronor. Sedan det visat sig, att de planerade byggnadsarbetena icke kunde utföras inom den av riksdagen godkända kostnadsramen, uttalade 1945 års riksdag, att hinder icke borde möta mot att Kungl. Maj:t för ändamålet beräknade ytterligare statsbidrag med högst 85 000 kronor. Enär utbetalning av beloppet icke då var av nöden, ansåg riksdagen erforderlig medelsanvisning för ändamålet kunna tills vidare anstå. Under hänvisning härtill föreslår Kungl. Maj:t, att nämnda belopp nu anvisas för nästa budgetår.

Sedan ett tiotal år har vattenreningsanläggningen vid Styrösö kustsanatorium varit otillräcklig och bristfällig. Statsbidrag för tillbyggnad och förbättring av densamma föreslås skola utgå med ett belopp av högst 28 000 kronor.

Genom beslut den 16 februari 1945 beviljade Kungl. Maj:t stiftelsen Solhem i Borås för utvidgning av sysslomanskontoret och bandageverkstaden, för inköp av maskiner och vissa andra inventarier till nämnda lokaler, för anordnande och utrustning av smedja samt målar- och smidesverkstad m. m. ävensom för uppförande och utrustning av en matsalsbyggnad för personalen statsbidrag med högst 72 400 kronor. Till följd av inträffade prisstegringar har bidraget blivit otillräckligt för arbetenas utförande i enlighet med tidigare godkänd plan. För täckande av den del av kostnadsökningen, som belöper på byggnadsarbetena samt på inventarierna till bandageverkstaden, har ett bidrag av ytterligare 21 000 kronor ansetts böra beviljas stiftelsen.

Summan av de i det föregående omförmälda statsbidragen uppgår till 134 000 kronor. För tillgodoseende av ineliggande eller väntade framställningar om statsbidrag till anordnande av nya vårdplatser för lungtuberkulösa har vidare i förevarande sammanhang beräknats ett belopp av 200 000 kronor. Det sammanlagda anslagsbehovet för nästa budgetår skulle sålunda uppgå till (134 000 + 200 000) 334 000 kronor, vilket belopp avrundats uppåt till 350 000 kronor. Departementschefen har i detta sammanhang anmält sin avsikt att vid sidan härav äska medel för hithörande ändamål å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Kungl. Maj:ts förslag föranleda ej erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

- att riksdagen må
- I. medgiva, att statsbidrag må beviljas
- a) föreningen kustsanatoriet Apelviken för uppförande av en byggnad för operationslokaler och personalbostäder med ytterligare högst 85 000 kronor,

Utskottet

- b) föreningen Styrso kustsanatorium för utvidgning av sanatoriets vattenreningsanläggning med högst 28 000 kronor,
 c) stiftelsen Solhem i Borås för vissa byggnadsarbeten m. m. med ytterligare högst 21 000 kronor;

II. till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosjukvårdsanstalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 350 000 kronor.

100:o) **Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146, s. 245—248), vilket innebär, att anslaget upptages med samma belopp som för innevarande budgetår ävensom att medicinalstyrelsen erhåller bemyndigande att från och med den 1 juli 1946 på egen hand och på enahanda villkor som hittills tillämpats pröva och avgöra ansökningar om statsbidrag till av landsting eller stad utanför landsting förhyrda vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att till landsting eller stad, som ej deltagar i landsting, må från och med den 1 juli 1946 tills vidare utgå statsbidrag till belopp, bestämt i enlighet med föreskrifterna i 3 § 1 och 2 mom. kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 480) angående statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos, för det antal av landstinget eller staden disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier som av medicinalstyrelsen bestämmas;

b) föreskriva, att för åtnjutande av bidrag till vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier skall gälla, att för å sådan plats intagen patient icke må uttagas högre dagavgift än 1 krona samt att eljest i tillämpliga delar skola gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas;

c) till *Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

101:o) **Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos. Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 147 och 148, s. 249—253), vilket innebär oförändrade bidragsgrunder och oförändrad medelstillsdelning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos* 1 550 000 kronor;

b) till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.* 75 000 kronor.

102:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna.** Kungl. Maj:t har (punkt 149, s. 253—256) föreslagit riksdagen att till Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor. Av anslaget avsågos 70 000 kronor för uppförande av underläkarbostäder vid Hessleby och Hålahults sanatorier.

Sedan infordrade anbud numera utvisat, att kostnaderna för nämnda bostäder belöpa sig till sammanlagt 90 000 kronor, har Kungl. Maj:t föreslagit, att ytterligare bidrag av 10 000 kronor må utgå för ändamålet. Härjämte föreslås, att för nästa budgetår medel anvisas för uppförande av underläkarbostäder vid Spenshults och Österåsens sanatorier, kostnadsberäknade till 35 000 kronor respektive 40 000 kronor, samt att ett belopp av 40 000 kronor avses för andra angelägna byggnadsarbeten vid folksanatorierna. I den mån så blir påkallat, avses medel för återstående arbeten få uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.

103:o) **Bidrag till driften av folksanatorierna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, s. 256 och 257), vilket innebär uppräknig av anslaget med 64 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 264 000 kronor.

104:o) **Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151, s. 257) och under erinran, att för innevarande budgetår till samma ändamål anvisats 400 000 kronor, avsedda att täcka utgifterna under allenast ett halvt år, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

105:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, s. 257 och 258) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

106:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, s. 258 och 259) och under erinran, att till samma ändamål för innevarande budgetår anvisats 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

107:o) **Bidrag till driften av epidemisjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, s. 259 och 260) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av epidemisjukhus* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor.

108:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, s. 260—262) och under erinran, att ett anslag av 400 000 kronor anvisats för ändamålet under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

109:o) **Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 262—264), vilket innebär en uppräkningsanslag med 325 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor.

110:o) **Bidrag till Lilla Hemmet. Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 157 och 158, s. 264—267) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Bidrag till Lilla Hemmet* ett anslag av 15 000 kronor;

b) till *Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi* ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

111:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159,

s. 267 och 268), vilket innebär en uppräknig av anslaget för nästa budgetår med 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 215 000 kronor.

112:o) **Bidrag till driften av neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 160, s. 268—275) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att statsbidrag må, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, utgå till täckande av driftkostnaderna för en beslutad neurokirurgisk avdelning vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund (lasarettet i Lund), dels ock till Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 28 000 kronor.

Neurokirurgisk specialvård har hittills varit förlagd till allenast ett sjukhus, nämligen serafimerlasarettet i Stockholm. Den starka tillströmningen av patienter till denna avdelning har emellertid medfört, att väntetiden vid densamma blivit synnerligen lång. På grund härav har Malmöhus läns landsting planerat inrättande av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund, avsedd för 20—24 vårdplatser. Upptagningsområdet har bestämts att omfatta Malmöhus, Kristianstads, Blekinge, Kronobergs och Hallands läns samt Kalmars läns norra och södra landstingsområden ävensom städerna Malmö och Hälsingborg. I mån av platstillgång skola även patienter från övriga delar av landet kunna erhålla vård. Dagavgift för vård på allmän sal har bestämts till 2 kronor 50 öre. Vidare skola de av avtalet berörda huvudmännen bidra till kostnaderna efter vissa ersättningsgrunder. Dagkostnaden beräknas till 18 kronor.

Malmöhus läns landstings hälso- och sjukvårdsberedning har hemställt, att statsbidrag måtte utgå med belopp, motsvarande den del av dagkostnaden, som icke täcktes av influtna patientavgifter. Departementschefen har ansett det skäligt, att staten påtager sig viss del av den merkostnad, som uppkommer genom att den neurokirurgiska avdelningen beräknas bliva omkring 50 % dyrare i drift än lasarettets övriga avdelningar. Med utgångspunkt härifrån förordas, att statsbidrag får utgå med sex kronor för varje underhållsdag vid avdelningen.

Statsverkets kostnader för driftbidrag skulle vid en 100-procentig beläggning av avdelningens allmänsalsplatser komma att uppgå till omkring 50 000 kronor. Då man räknat med att beläggningen till en början skulle utgöra allenast 80 % av den fulla kapaciteten, bliva årskostnaderna omkring 40 000 kronor. För nästa budgetår erfordras, med hänsyn till att avdelningen icke väntas komma att börja sin verksamhet förrän en del av bidragsperioden gått till ända, icke större belopp än 28 000 kronor.

För bidragets utgående förutsättes, dels att i statsrådsprotokollet närmare angivna ersättningsgrunder följas, dels ock att det nu från anslag under

åttonde huvudtiteln utgående s. k. tioprocentsbidraget — vilket utgör ersättning för de merkostnader, som lasarettets egenskap av undervisningssjukhus förorsakar landstinget — icke samtidigt utgår för ifrågavarande avdelning.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att statsbidrag beviljas till driftkostnaderna vid en nyinrättad neurokirurgisk avdelning i Lund. Då utskottet ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag i fråga om bidragsgrunder och anslagsberäkning, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att statsbidrag må, i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1946 angivna grunder, utgå till täckande av driftkostnaderna för en beslutad neurokirurgisk avdelning vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund (lasarettet i Lund) från och med den dag, då avdelningen tages i bruk;

b) till *Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 28 000 kronor.

113:o) **Bidrag till vanförestalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 161, s. 275—280) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till vanförestalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 3 770 000 kronor.

Under innevarande budgetår är för ifrågavarande ändamål anvisat ett anslag av 3 530 000 kronor.

För nästa budgetår har för bidrag till kliniker beräknats en ökning av medelsbehovet med 180 000 kronor. Ökningen hänför sig till behovet att även under nästkommande budgetår medgiva statsbidrag för de vårdplatser, som anordnats vid det vid Ryhovs sjukhus provisoriskt inrättade annexet till vanförestalten i Stockholm. Medelsbehovet till bandage och proteser har beräknats 100 000 kronor större än föregående år.

Då å andra sidan utgifterna för bidrag till skolhem, till yrkesskolor och till asylhem förväntas kunna nedbringas med sammanlagt 40 000 kronor, har nettoökningen beräknats till 240 000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vanförestalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 3 770 000 kronor.

114:o) **Anordnande av lokaler m. m. för sprutlackeringsverkstad vid vanförestalten i Hälsingborg.** Kungl. Maj:t har (punkt 162, s. 280—282) föreslagit riksdagen att dels medgiva att statsbidrag må beviljas föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne för inredning av lokaler och anskaffande av verktygs- och maskinutrustning för en sprutlackeringsverkstad vid vanförestalten i Hälsingborg, dels ock till nämnda ändamål för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 33 300 kronor.

Vid yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg finnas lokaler avsedda för bland annat en verkstad för sprutlackering, vilket yrke är synnerligen lämpligt för många vanföra. Med hänsyn till anstaltens ekonomiska ställning har departementschefen förordat, att kostnaderna för verkstadens inredande, beräknade till i runt tal 30 000 kronor, och för anskaffande av verktygs- och maskinutrustning till verkstaden, 3 300 kronor, bestridas av statsmedel.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

I. medgiva, att statsbidrag må beviljas föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne

a) för inredning av lokaler för sprutlackeringsverkstad vid vanförestalten i Hälsingborg med högst den verkliga kostnaden för inredningen, dock högst 30 000 kronor,

b) för anskaffande av verktygs- och maskinutrustning till samma lokaler med högst den verkliga kostnaden för utrustningen, dock högst 3 300 kronor;

II. till *Anordnande av lokaler m. m. för sprutlackeringsverkstad vid vanförestalten i Hälsingborg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 33 300 kronor.

115:o) **Bidrag till resor för vanföra m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 282 och 283), vilket innebär en höjning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vanföra m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 310 000 kronor.

116:o) **Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 283—287) och under erinran, att ifrågasvarande anslag i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 36 000 kronor.

117:o) **Bidrag till Eugeniahemmet.** Kungl. Maj:t har (punkt 165, s. 287—296) föreslagit riksdagen att dels medgiva att, om och i den mån från och med den 1 januari 1946 tills vidare vid Eugeniahemmet influtna inkomster icke förslås till bestridande av de enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnaderna vid hemmet, Kungl. Maj:t må, enligt av departementschefen angivna grunder, bevilja statsbidrag med belopp motsvarande den del av det för hemmet i dess helhet uppkomna underskottet, som kan beräknas belöpa å hemmets sjukavdelning samt folk- och småskolavdelningar,

dels ock till Bidrag till Eugeniahemmet för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Till sällskapet Eugeniahemmet utgår under vissa villkor statsbidrag för hemmets drift dels för högst 35 vårdplatser å hemmets sjukavdelning med 5 kronor 50 öre per dag och patient, dels för högst 90 å hemmet intagna skolpliktiga barn med 2 kronor 75 öre per dag och barn, dels ock för övriga å hemmet intagna patienter med 2 kronor per dag och patient. Medelbeläggningen på de avdelningar, vilka icke tillhöra sjukavdelningen eller folk- och småskolavdelningarna, utgör 50 patienter.

I skrivelse den 29 maj 1945 har sällskapet Eugeniahemmets styrelse gjort framställning om statsbidrag till täckande av under budgetåret 1946/47 uppkommande underskott å verksamheten vid hemmet.

Till följd av å ena sidan fortskridande utgiftsökning, särskilt på posterna kosthåll, bränsle och lyse, löner och arvoden samt sjukvård, och å andra sidan inkomstminskning, sammanhängande med det allmänna ränteläget och den kapitalförbrukning, som måst äga rum, har hemmets ekonomiska ställning under senare år undergått en fortsatt betydande försämring. Då någon förbättring i hemmets ekonomi icke är att vänta under den närmaste tiden, har det ansetts nödvändigt, att hemmet för att kunna fortsätta sin verksamhet erhåller ytterligare understöd av statsmedel. Med hänsyn härtill och då hemmet, i vad det gäller sjukavdelningen samt folk- och småskolavdelningarna, fyller uppgifter, vilka annars skulle ankomma på vanförestalterna, föreslås, att det driftunderskott, som under de närmaste åren kan komma att uppstå vid hemmet, skall täckas av statsmedel, i den mån underskottet kan anses belöpa å hemmets nämnda tre avdelningar. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, hur stor del av det totala driftunderskottet, som skall anses belöpa på dessa avdelningar. Såsom villkor för statsbidragets åtnjutande anses böra gälla, att en av Kungl. Maj:t utsedd revisor skall äga granska räkenskaper och förvaltning samt att hemmets inkomst- och utgiftsstat för bidragsåret blivit godkänd av medicinalstyrelsen.

För nästa budgetår beräknas kostnaderna för bidraget enligt de nya grunderna till 250 000 kronor.

Utskottet

Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva att, om och i den mån från och med den 1 januari 1946 tills vidare vid Eugeniahemmet influtna inkomster icke förslå till bestridande av de enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnaderna vid hemmet, Kungl. Maj:t må, enligt i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1946 angivna grunder, bevilja statsbidrag med be-

lopp motsvarande den del av det för hemmet i dess helhet uppkomna underskottet, som kan beräknas belöpa å hemmets sjukavdelning samt folk- och småskolavdelningar;

b) till *Bidrag till Eugeniahemmet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

118:o) **Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettavdelningar m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166, s. 296 och 297) vilket innebär en av belastningen å anslaget motiverad uppräknings med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettavdelningar m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

119:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter. Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 167 och 168, s. 297 och 298) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

120:o) **Viss ersättning till barnbördshuset i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169, s. 298) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 1 400 kronor.

121:o) **Statens institut för folkhälsan: Avlöningar. Statens institut för folkhälsan: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 170 och 171, s. 298 och 299) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

122:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar. Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader. Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 172—174, s. 299—302) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar* 96 500 kronor;

b) till *Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader* 120 000 kronor;

c) till *Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor* 7 000 kronor.

123:o) **Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 175, s. 302—305) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 72 100 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår upptaget till 71 000 kronor.

Vid statens sjuksköterskeskola finnas för närvarande icke några ordinarie befattningshavare. För nästa budgetår föreslås överförande till ordinarie stat av vissa extra ordinarie befattningar vid skolan nämligen en föreståndarinna i lönegraden Eo 17, en instruksionsköterska i lönegraden Eo 15, en biträdande instruksionsköterska i lönegraden Eo 9 och en vaktmästare i lönegraden Eo 5. Den sistnämnda tjänsten föreslås samtidigt uppflyttad till 7 lönegraden under benämningen värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass.

Vid bifall härtil skulle på skolans avlöningsstat upptagas en ny anslagspost till avlöningar till ordinarie tjänstemän, vilken beräknas till 19 000 kronor. Å andra sidan föranleder förslaget, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal kan sänkas med 17 900 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens sjuksköterskeskola:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 föreståndarinna		A 17
1 instruksionsköterska		A 15
1 biträdande instruksionsköterska		A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass		A 7;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.	
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 19 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1 800
3. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	» 16 500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 28 100
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 6 700
<u>Summa förslagsanslag kronor 72 100;</u>	

c) till *Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 72 100 kronor.

124:o) **Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176, s. 305—307), vilket innebär en sänkning av anslaget med 2 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 56 400 kronor.

125:o) **Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor. Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 177 och 178, s. 307—314) och under erinran att för ifrågavarande ändamål anvisats samma belopp för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor* ett reservationsanslag av 24 000 kronor;

b) till *Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor* ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

126:o) **Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, s. 314 och 315), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 8 000 kronor.

127:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 180, s. 316) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

128:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 181, s. 317—319) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att viss ändring av grunderna för statsbidrag till avlöningar åt distriktssköterskor må äga tillämpning under ytterligare en tid av tre år från och med den 1 juli 1946, dels och till Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med samma belopp.

Enär genom utbyggnaden av distriktsvården tillgången på utbildade distriktssköterskor var otillräcklig men svårighet mötte att ytterligare öka antalet kurser vid distriktssköterskeskolan, medgav 1943 års riksdag, att kompetens som distriktssköterska under vissa förutsättningar skulle under tre år från den 1 juli 1943 kunna meddelas sjuksköterska, som ej genomgått

nämnda skola. Då antalet vakanta distriktsskötersketjänster fortfarande är mycket stort — vid ingången av år 1946 omkring 400 — har den nu förefintliga möjligheten att genom dispens tillföra distriktsvården ytterligare sköterskor ansetts böra utnyttjas under ytterligare tre år.

Utskottet.

Såsom departementschefen framhållit är bristen på kompetenta sökande till distriktsskötersketjänst stor. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t överväger vilka ytterligare åtgärder som böra vidtagas för tillgodoseende av distriktsvårdens trängande behov av personal.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1946 angiven ändring av grunderna för statsbidrag till avlöningar åt distriktssköterskor må äga tillämpning under ytterligare en tid av tre år från och med den 1 juli 1946;

b) till *Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

129:o) **Understödjande av dispensärverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 182, s. 319 och 320) föreslagit riksdagen att till Understödjande av dispensärverksamhet för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 1 400 000 kronor.

Medicinalstyrelsen har beräknat medelsbehovet under nästkommande budgetår till omkring 1 600 000 kronor. Härjämte förväntas, att den allmänna skärmbildsundersökning under budgetåret 1946/47, som utskottet behandlar under nästföljande anslagspunkt, skall föranleda att anslaget behöver höjas med ytterligare 365 000 kronor. Anslaget har därför ansetts böra upptagas med i runt tal 2 000 000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor.

130:o) **Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning.** Kungl. Maj:t har (punkt 183, s. 321—332) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att en allmän skärmbildsundersökning må genomföras i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordade riktlinjer, dels ock till Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

På initiativ av svenska nationalföreningen mot tuberkulos samt under medverkan av bland andra vissa landsting ha under senare år skärmbildsunder-

sökningar ägt rum inom skilda delar av landet i syfte att uppsåra nya tuberkulosfall och därmed förhindra tuberkulosens vidare spridning. Då erfarenheterna från dessa undersökningar varit goda, har en allmän skärmbildsundersökning omfattande hela riket ansetts böra genomföras. Undersökningen avses omfatta alla personer över 10 år och vara fotad på frivillighetens grund. Den föreslås bedriven i landstingens och storstädernas regi i enlighet med allmänna direktiv från medicinalstyrelsen och med bidrag av statsmedel. Med hänsyn bland annat till svårigheten att anskaffa sjuksköterskor och annan sjukvårdspersonal vid sanatorier och tuberkulossjukstugor har skärmbildsundersökningen under det första året — budgetåret 1946/47 — ansetts böra begränsas till att i huvudsak avse en femtedel av landets invånare över den förutnämnda åldern, däribland samtliga värnpliktiga, som inskrivas eller påbörja sin första tjänstgöring under året. De omkring fem län, som undersökningen beräknas omfatta, avses skola utväljas av medicinalstyrelsen under samverkan med vederbörande landsting respektive städer utanför landsting; endast de huvudmän beräknas därvid komma i fråga, vilka äga resurser att, lokalt och personellt, täcka det vårdbehov som undersökningen kan aktualisera.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall undersökningen inom varje län verkställas å centraldispensären i fråga om invånare inom en viss rayon närmast omkring denna samt i övrigt av särskilda skärmbildspatruller med transportabla apparater. Undersökningen, vilken åtminstone i vad avser patrullerna anses böra avbrytas under de 3—4 kallaste månaderna, skall, såsom nämnts, genomföras i huvudmannens regi och under aktivt stöd av myndigheter och personer med offentlig ställning i länet. I varje län skall under undersökningen vara anställd en särskild läkare för organisationsarbetet samt även, i begränsad omfattning, för granskning av bilder. Vidare skall en läkare såsom extra arbetskraft stationeras vid centraldispensären i länet under den tid undersökningen pågår och under månaderna närmast därefter. Slutligen skola finnas två fotografiska biträden vid centraldispensären för den granskning av bilderna, som beräknas ske inom varje län.

Undersökningspatruller beräknas med den nu angivna omfattningen av undersökningen under det första året finnas till ett antal av sammanlagt 18, därav 5 med särskilda omnibussar och 13 med eljest transportabel apparatur. I varje patrull skola ingå en sköterska, en röntgentekniker, tillika chaufför, samt ett skrivbiträde.

I den mån granskningen av bilderna icke kan äga rum vid de olika centraldispensärerna, skall densamma verkställas vid en särskild granskningscentral, ansluten till medicinalstyrelsen. För arbetet vid denna central erfordras ett antal läkare, fotografiska biträden och kontorsbiträden.

Vid övervägandet av statsbidragsfrågan har beaktats, att skärmbildsundersökningar redan nu verkställas å åtskilliga centraldispensärer; den nu föreslagna allmänna undersökningen skulle också i icke obetydlig omfattning verkställas å eller i anknytning till centraldispensären. Med hänsyn härtill föreslås en sådan fördelning av förevarande kostnader mellan huvudmännen och staten,

att dels staten påtager sig hela kostnaden för den till Stockholm förlagda granskningscentralen ävensom, med visst bidrag från nationalföreningen mot tuberkulos, kostnaden för anskaffande av erforderlig materiel dels ock statsbidrag utgår till täckande av huvudmännens utgifter för skärmbildsundersökningen ute i landet efter samma grunder, som gälla för centraldispensärens driftkostnader i allmänhet, d. v. s. regelmässigt med högst hälften av de av huvudmännen havda utgifterna. För statsbidraget till huvudmännen skulle alltså komma att gälla de bestämmelser, som i kungörelsen den 18 juni 1937 (nr 400) angående statsbidrag till dispensärverksamhet för tuberkulosens bekämpande uppställts för bidrag till centraldispensär. Då statsbidrag enligt nämnda kungörelse icke utgår till städerna utom landsting och någon ändring därutinnan icke åsyftas i detta sammanhang, har det här ifrågavarande statsbidraget för dessa städer ansetts böra bestämmas till högst hälften av de särskilda utgifter för extra personal m. m., som uppkomma för dem till följd av den allmänna skärmbildsundersökningen.

Beträffande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål har *departementschefen* anfört följande.

Anslagsbehovet för den till medicinalstyrelsen knutna granskningscentralen torde icke kunna bestämmas med någon högre grad av säkerhet. Den av mig i det följande angivna personalramen får alltså endast anses utgöra en uppskattning, verkställd med utgångspunkt därifrån att vederbörande vid centralens drivande komma att låta sig angeläget vara att icke till centralen vid något tillfälle anknyta flera befattningshavare än som oundgängligen erfordras. Med den sålunda uppställda reservationen torde arvode böra beräknas till följande personal med härefter angivna månadsbelopp, nämligen 1 chefsläkare 1 100 kronor, 5 läkare 1 000 kronor, 4 fotografiska biträden 350 kronor, 1 kontorsbiträde likaledes 350 kronor samt 5 skrivbiträden 300 kronor. En eller flera av de 5 läkarna skola givetvis kunna utbytas mot det dubbla antalet halvtidstjänstgörande läkare. Dessa månadsarvodena, för samtlig personal tillhoppa utgörande 9 350 kronor, torde förslagsvis böra beräknas för en tid av tio månader. Förevarande arvodespost torde alltså under budgetåret 1946/47 kunna uppskattas till 93 500 kronor. För hyra och kontorsutensilier kan beräknas ett belopp av 4 500 kronor. För driften av granskningscentralen torde alltså böra för nästa budgetår anvisas ett förslagsanslag av (93 500 + 4 500) 98 000 kronor eller i runt tal 100 000 kronor.

Statsbidraget till de med skärmbildsundersökningarna ute i landet förnade kostnaderna torde för nästa budgetår kunna beräknas på följande sätt. Arvodena för läkare och övrig personal — som böra bestämmas av huvudmännen enligt eljest tillämpade grunder för liknande verksamhet — kunna antagas komma att överslagsvis per månad utgöra, för läkare 900 kronor, för fotografiskt biträde 350 kronor, för sjuksköterska 400 kronor, för röntgentekniker 450 kronor och för skrivbiträde 300 kronor eller sålunda tillhoppa $[10 \times (900 + 350) + 18 \times (400 + 450 + 300)]$ 33 200 kronor. Härutöver bör till den resande personalen utgå traktamenten, i den mån inkvartering icke kan ordnas genom huvudmännens försorg; som grund för kostnadsberäkningen torde man kunna utgå från en traktamentsersättning, motsvarande för läkare klass D och för övrig personal klass F i gällande statliga resereglemente. Den sammanlagda traktamentskostnaden torde kunna beräknas till 24 000 kronor för månad. För den genomsnittliga tid av åtta månader, varunder undersökningen ute i landet skulle pågå, kommer kostnaden för den ifrågavarande personalkadern i dess helhet att utgöra $[8 \times (33\,200 + 24\,000)]$

457 600 kronor. Kostnaderna för röntgenrör- och ventilslitage, film, framkallning, drivmedel och dylikt torde kunna uppskattas till genomsnittligen en krona per undersökning. Då undersökningsfrekvensen på grund av undersökningens frivilliga natur icke kan antagas bliva hundra procentig, synes antalet undersökningar, bortsett från dem som verkställas å värnpliktiga utom undersökningsområdena, under det första undersökningsåret kunna beräknas till 1 000 000. Nyssberörda kostnader skulle alltså komma att uppgå till 1 000 000 kronor. Under förutsättning av att för de områden, som kunna ifrågakomma för allmän undersökning under nästa budgetår, statsbidraget kommer att utgå med i stort sett halva kostnaden samt med utgångspunkt från att statsbidrag för dispensärverksamhet utbetalas kalenderårsvis i efterskott, skulle anslagsbehovet i förevarande avseende under nästkommande budgetår utgöra en fjärdedel av (457 600 + 1 000 000) 1 457 600 eller i runt tal 365 000 kronor. Detta anslagsbehov har, såsom framgår av vad jag under nästföregående anslagspunkt anför, av mig beaktats vid äskandet av medel till understödande av dispensärverksamhet.

Avsikten är att, under tiden för inskrivning av värnpliktiga och under tiden för dessas inryckning till första tjänstgöring, den allmänna skärmbildsundersökningen skall tillfälligt avbrytas samt personal och apparatur i stället utnyttjas för undersökning av de värnpliktiga. Kostnaden för den personal som av denna anledning måste omdirigeras till orter utanför undersökningsområdena liksom andra särskilda kostnader, som uppkomma till följd av den militära undersökningen å dessa orter, torde böra gäldas av anslag under fjärde huvudtiteln; förslag till anslagsäskande härutinnan lär komma att i sinom tid framläggas av chefen för försvarsdepartementet. Den till medicinalstyrelsen knutna granskningscentralen torde, i mån av behov, kunna utnyttjas även för undersökningen av de värnpliktiga.

Kostnaderna för anskaffande av nödig materiel för undersökningen torde, som förut nämnts, böra i sin helhet gäldas av statsmedel. Då man icke synes kunna med säkerhet räkna med att flera än 4 transportabla apparater komma att ställas till förfogande från annat håll — av försvarsväsendet och nationalföreningen — torde anskaffningskostnaderna kunna beräknas sålunda:

14 skärmbildsuppsättningar à 36 815 kronor	kronor	515 410
6 bensinmotorgeneratorer à 3 000 kronor	»	18 000
10 släpvagnar à 3 500 kronor	»	35 000
4 bussar à 29 000 kronor	»	116 000
	Summa kronor	684 410

Av det för materielanskaffningen erforderliga beloppet, i runt tal 685 000 kronor, har emellertid nationalföreningen mot tuberkulos åtagit sig att gälda ett belopp av 300 000 kronor. Av statsmedel kräves alltså för detta ändamål ett belopp av (685 000 — 300 000) 385 000 kronor. Jag har för avsikt att föreslå, att ett reservationsanslag å sistnämnda belopp anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår. Framhållas må emellertid här, att ytterligare undersökning synes böra verkställas om icke av de försvarsväsendet tillhöriga transportabla apparaterna ytterligare en eller flera skulle kunna utnyttjas för den allmänna skärmbildsundersökningen.

Något särskilt anslag för utbildning av röntgentekniker, sköterskor och fotografiska biträden torde icke tarvas. Jag räknar nämligen med att ett nödigt antal röntgentekniker kommer att utbildas genom försvarsväsendets försorg. Nationalföreningen har vidare den 15 december 1945 beslutat anslå erforderliga medel för utbildning av sköterskor och fotografiska biträden.

Utskottet.

Skärmbildsundersökningarna ha visat sig vara ett viktigt hjälpmedel i kampen mot tuberkulosen. Då det är av betydelse, att full anslutning åstadkommes, böra undersökningarna planläggas och i övrigt förberedas med stor omsorg.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag kommer statsbidrag att utgå dels från anslaget till dispensärverksamhet, vilket utskottet behandlat under föregående punkt, och dels från ett anslag för anskaffande av apparatur m. m. å 385 000 kronor, till vilket utskottet återkommer i annat sammanhang. Nu ifrågavarande medelsanvisning avser allenast driftkostnaderna vid granskningscentralen.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts berörda förslag och hemställer alltså under denna punkt,

att riksdagen må

a) medgiva, att en allmän skärmbildsundersökning må genomföras i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1946 angivna riktlinjerna;

b) till *Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

131:o) **Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 184, s. 332—341) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad ändring av grunderna för statsbidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, att tillämpas från och med den 1 juli 1946, dels ock till Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

Å gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med ett belopp av 1 300 000 kronor.

Beträffande bidragsgrunderna föreslås för nästa budgetår en utvidgning av den förebyggande barnavården till att omfatta åldersgrupperna 5—6 och 6—7 år. Förslaget innebär att de barn, vilka redan ställts under avgiftsfri hälsokontroll, skola jämväl i fortsättningen vara föremål för densamma. Vidare föreslås att statsbidrag med 500 kronor må utgå för deltidsanställd barnmorska vid kombinerad mödra- och barnavårdscentral av typ II, i likhet med vad som redan är fallet beträffande mödravårdscentral av typ II.

Vad angår anslagsberäkningen föreligger ännu icke någon erfarenhet rörande de från och med den 1 januari 1945 gällande nya statsbidragsgrundernas inverkan på belastningen av anslaget. Ej heller finnas några hållpunkter för beräkning av de ökade kostnader, som komma att uppstå på grund därav, att genom beslut vid 1945 års riksdags höstsession till den förebyggande mödravården försöksvis förlagts havandeskapsdiagnos och rådgivning beträffande förebyggande födelsekontroll. Med hänsyn härtill och till nettoutgifterna å anslaget under det senast förflutna budgetåret har det ansetts tillräckligt att för bidrag till läkares, sjuksköterskors och barnmorskors avlöning beräkna ett med 300 000 kronor förhöjt belopp. Medelsbehovet för bidrag

till inredning och utrustning av centraler har beräknats till 10 000 kronor, vilket innebär en sänkning med 5 000 kronor. Det för bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor avsedda beloppet har ansetts böra höjas med 2 100 kronor.

Anslaget har ansetts böra upptagas till ett avrundat belopp av 1 600 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1946 förordad ändring av grunderna för statsbidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, att tillämpas från och med den 1 juli 1946;

b) till *Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

132:o) **Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, s. 341 och 342), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till den fortskridande utbyggnaden av den förebyggande mödra- och barnavården uppräknas med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

133:o) **Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 186, s. 342) och under erinran, att det å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår anvisade anslaget å 15 000 kronor till ifrågasvarande ändamål är avsett för bestridande av allenast ett halvt års kostnader, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

134:o) **Abortförebyggande åtgärder.** Kungl. Maj:t har (punkt 187, s. 343 och 344) föreslagit riksdagen att till Abortförebyggande åtgärder för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Till ifrågasvarande ändamål är å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas för ersättning till laboratorier för utförda graviditetsreaktioner ett belopp av 100 000 kronor. Vad angår kuratorsverksamheten för abortsökande har denna jämväl under nästa budgetår ansetts

böra ha karaktären av försöksverksamhet och begränsas till tio rådgivningsbyråer. Statens kostnader för en verksamhet av denna omfattning ha beräknats till omkring 105 000 kronor för år. Då emellertid statsbidrag under nästa budgetår skall utgå för kalenderåret 1946 samt verksamheten under nämnda år icke väntas erhålla den för det första utbyggnadsskedet avsedda omfattningen, har ett belopp av förslagsvis 50 000 kronor ansetts vara till fyllest för ändamålet. I enlighet härmed skulle anslaget för nästa budgetår upptagas med 150 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av fru *Gerda Linderot m. fl.* väckt motion (II: 227), vari hemställts, att riksdagen utöver det av Kungl. Maj:t äskade anslaget på 150 000 kronor till abortförebyggande åtgärder måtte anvisa 30 000 kronor för anordnande av kurser i sexualhygien för läkare samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att kursplanerna vid karolinska institutet och de medicinska fakulteterna i Uppsala och Lund kompletteras med en kurs i sexualhygien.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Såsom motionärerna framhållit ha från olika håll framförts önskemål om särskild undervisning i sexualhygien för läkare. Det kan förväntas, att behovet av dylik undervisning blir mer framträdande i samband med den verksamhet, som avses med förevarande anslag. Vad angår kursplanerna för utbildning till medicine licentiatexamen vid karolinska institutet och de medicinska fakulteterna i Uppsala och Lund kan emellertid förutsättas, att önskemålet om komplettering av undervisningen i ämnet blir vederbörligen beaktat vid den nu pågående översynen av nämnda planer, varför särskild framställning från riksdagens sida ej synes utskottet erforderlig.

Frågan om kurser i sexualhygien för utexaminerade läkare bör bli föremål för övervägande, i främsta rummet av medicinalstyrelsen. Utskottet, som ej är berett att tillstyrka den av motionärerna föreslagna medelsanvisningen, förutsätter, att styrelsen uppmärksammar, i vad mån behov av dylika kurser kan anses föreligga, och överväger de åtgärder, vartill förhållandena må giva anledning.

Kungl. Maj:ts förslag giver ej utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- a) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 227 i vad nämnda motion avser anslagsfrågan, till *Abortförebyggande åtgärder* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor,
- b) att motionen II: 227, i vad densamma ej behandlats under a), ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

135:o) **Läkemedel åt vissa kvinnor och barn.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188, s. 344 och 345), som innebär en av steg-

ringen av medelsbehovet föranledd uppräknig av anslaget med 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkemedel åt vissa kvinnor och barn* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 650 000 kronor.

136:o) **Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 189, s. 345 och 346) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

137:o) **Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190, s. 346 och 347) och under erinran, att 200 000 kronor anvisats till samma ändamål för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

138:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 191, s. 347—350) föreslagit riksdagen att till Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till ett belopp av 1 000 000 kronor.

Under senare delen av år 1945 voro vid landstingens folktandvårdspolikliniker anställda omkring 300 distriktstandläkare och lika många distriktstandsköterskor. Ett 80-tal tandläkartjänster uppehölls av tandläkare med begränsad legitimation. Härjämte funnos omkring 45 vakanta distriktstandläkartjänster, vilka icke uppehölls av vikarier. Därest utbyggandet av folktandvården under innevarande budgetår kunde fortskrida i den omfattning, som landstingen anse önskvärd, skulle omkring 500 tandläkare och 500 tandsköterskor tjänstgöra vid mitten av år 1946. Hänsyn till föreliggande svårigheter att erhålla sökande till ledigförklarade distriktstandläkartjänster har emellertid ansetts motivera att för nästa budgetår allenast omkring 300 tandläkare och 300 sköterskor beräknas vara anställda i distriktstandvården. Statens kostnader för grundavlöningar åt nämnda tandvårdspersonal ha i enlighet härmed beräknats till 1 200 000 kronor, vilket innebär en höjning i förhållande till innevarande budgetår med 300 000 kronor.

Till ålderstillägg, vissa merkostnader i samband med distriktstandvårdens införande samt bidragen till städer utanför landsting ha beräknats samma belopp som för innevarande budgetår eller 100 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *E. Arrhén* (I: 161) och den andra inom andra kammaren av herr *B. von Friesen m. fl.* (II: 225), i vilka hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t skyndsamt måtte låta föranstalta om översyn av folktandvårdsförfattningarna,

dels ock en inom andra kammaren av herrar *K. G. Viklund* och *E. O. Åkerström* väckt motion (II: 226), vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av förevarande anslag måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om sådan komplettering av bestämmelserna rörande folktandvården, att ungdom, som innan uppnådda 15 år icke hunnit beredas sanerande tandvård, skall intill det år, varunder den vårdbehövande fyller 19 år, meddelas sådan vård inom folktandvården enligt avgiftsbestämmelser, som äro gällande för barn mellan 3 och 15 år.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet, i den mån de ej framgå av vad utskottet anført här nedan, hänvisa till motionerna I: 161 och II: 226.

Utskottet.

Vad först angår motionerna vill utskottet framhålla, att gällande bestämmelser rörande folktandvården icke heller enligt utskottets mening äro fullt tillfredsställande. Denna uppfattning delas även såväl av medicinalstyrelsen, vilken hos Kungl. Maj:t anhållit om översyn av tandvårdsförfattningarna, som av chefen för socialdepartementet, vilket framgår av ett av denne den 19 juni 1945 lämnat interpellationssvar i första kammaren. Vid nämnda tillfälle meddelade departementschefen sin avsikt att genom särskilt tillkallade sakkunniga låta utreda bristerna i den nuvarande tandvårdsorganisationen jämte andra med folktandvården sammanhängande frågor.

Utskottet är ej berett tillstyrka ett omedelbart ställningstagande till den i motionen II: 226 berörda särskilda frågan. Vad som anförts såväl i nämnda motion som i motionerna I: 161 och II: 225 förtjänar dock tagas under övervägande vid den av departementschefen planerade utredningen. Särskild framställning i ämnet från riksdagens sida synes dock med hänsyn till förhållandena knappast påkallad.

Under återopande av vad sålunda anförts och då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor,

II. att motionerna I: 161 och II: 225 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda,

III. att motionen II: 226 ej må av riksdagen bifallas.

139:o) **Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 192, s. 350 och 351) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

140:o) **Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.** Kungl. Maj:t har (punkt 193, s. 351—358) föreslagit riksdagen att till Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

Å riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande anslag upptaget med samma belopp.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att jämväl under budgetåret 1946/47 inom medicinalstyrelsen må vara anställd en extra föredragande för ärenden rörande könssjukvård. För denne befattningshavares arvode och resor beräknas ett oförändrat belopp av 20 000 kronor, vilket skulle utgå från förevarande anslag. Från anslaget skulle vidare bestridas, dels kostnaden för bidrag till avlönande av en särskild sundhetsinspektör i Stockholm, dels ock arvode med 3 600 kronor till en extra läkare, vilken är anställd som biträde åt förste provinsialläkaren i Stockholms län. Den sistnämnda kostnaden bestrides för närvarande från femte huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter.

Med hänsyn till den alltjämt fortgående ökningen av antalet fall av syfilis och angelägenheten av att i möjligaste mån begränsa utbredningen av denna sjukdom föreslås rätt för privatpraktiserande läkare att för diagnostiserande av syfilis erhålla undersökning av Wassermans reaktion utförd på statens bekostnad. I den mån undersökningarna utföras å annat laboratorium än statens bakteriologiska laboratorium avses ersättning utgå med tre kronor.

Statsbidraget till avlönande av kuratorerna vid poliklinikerna föreslås höjt, för envar av de båda kuratorerna i Stockholm från 4 800 till 6 000 kronor samt till var och en av kuratorerna i Göteborg, Malmö och Norrköping från 4 500 till 5 400 kronor.

Det belopp, som är avsett för statsbidrag till Stockholms och Göteborgs städer för avlönande av läkare, som ha överinseende över i dessa städer särskilt anordnade poliklinikmottagningar för profylaktisk behandling av könssjukdomar, beräknas för nästa budgetår kunna sänkas från 3 600 kronor till 2 400 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså, Utskottet.

att riksdagen må till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

141:o) **Skyddskoppypning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 194, s. 359), vilket innebär en höjning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskoppypning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

142:o) **Skyddsympning mot difteri.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195, s. 359 och 360), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddsympning mot difteri* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

143:o) **Åtgärder i anledning av förgiftningsfaran vid gengasdrift.** Be-
träffande ifrågavarande anslag (punkt 196, s. 361) kommer utskottet att senare
avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

144:o) **Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.** I enlighet med
Kungl. Maj:ts förslag (punkt 197, s. 361—363) och under erinran, att samma
belopp anvisats för ifrågavarande ändamål för innevarande budgetår, hem-
ställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för allmän hälso- och
sjukvård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av
20 000 kronor.

145:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårds-
kostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198, s. 363—
—366), vilket innebär att anslaget med hänsyn till belastningen höjes med
10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i mindre bemedlade patienters å
landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa
ett förslagsanslag av 280 000 kronor.

146:o) **Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.** Med tillstyr-
kande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199, s. 366—369), vilket innebär att
det för ödemarkstillägg åt distriktssköterskor bestämda maximibeloppet
höjes med 500 kronor till 29 000 kronor, att särskilt statsbidrag beviljas till
ödemarkstillägg åt en sjuksköterska vid barnavårdscentralen i Kiruna samt
att anslaget upptages till ett med 5 000 kronor sänkt belopp, hemställer ut-
skottet,

att riksdagen må

a) godkänna den ändring av grunderna för anslagets använd-
ning, som av departementschefen i statsrådsprotokollet över
socialärenden för den 4 januari 1946 förordats beträffande öde-
markstillägg åt distriktssköterskor, att tillämpas från och med
den 1 juli 1946;

b) medgiva, att från och med den 1 juli 1946 tills vidare må utgå särskilt statsbidrag med högst 500 kronor för år till ödemarkstillägg åt en sjuksköterska vid barnavårdscentralen i Kiruna;

c) medgiva, att under budgetåret 1946/47 må för anskaffande av skidbårar i rikets ödemarksområden utgå statsbidrag jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 208) med högst 500 kronor;

d) till *Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

147:o) **Motion om anslag till anordnande av vissa sjuktransporter.** I en inom andra kammaren av herrar *A. E. Lundqvist* och *P. Svensson* i Alingsås väckt motion (II: 42) har hemställts, att riksdagen ville besluta att som bidrag för anordnande av vissa sjuktransporter för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag å 60 000 kronor.

Enligt kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 208) angående statsbidrag till sjuktransportautomobiler m. m. utgår statsbidrag dels för anskaffande, drift och underhåll av s. k. egna läkarbilar, dels ock för anskaffande av s. k. skidbårar. Avgörandet av frågan om bidrags beviljande tillkommer medicinalstyrelsen.

För vartdera av budgetåren 1928/29 och 1929/30 har i riksstaten upptagits ett extra reservationsanslag till sådana bidrag, som avses i nämnda kungörelse. För budgetåren 1930/31—1932/33 blev något anslag ej anvisat med hänsyn till förefintlig reservation.

I 1933 års statsverksproposition, femte huvudtiteln, s. 203, anförde *departementschefen* beträffande ifrågavarande anslag bland annat, att detsamma kommit till jämförelsevis ringa användning, vartill flera omständigheter torde ha medverkat, bland annat kommunikationsförhållanden avsevärda förbättring och anskaffande utan statens medverkan från tjänsteläkarnas sida av egna bilar. Någon mera avsevärd olägenhet ansågs icke skola uppkomma, därest icke nya medel beviljades under den närmaste tiden. Med hänsyn härtill och i betraktande av det rådande statsfinansiella läget ansåg sig departementschefen icke böra för budgetåret 1933/34 ifrågasätta anvisande av något anslag för ändamålet.

Därefter synes statsbidrag enligt ovannämnda kungörelse hava beviljats allenast för anskaffande av skidbårar, till vilket ändamål medel beräknats under anslaget till förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden (se nästföregående punkt).

Motionärernas yrkande avser, att särskilt anslag på nytt skall upptagas i riksstaten till i kungörelsen 208/1928 angivna bidrag. Beträffande de skäl, vilka anförts till stöd för nämnda yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet anser sig förhindrat att utan tillräcklig utredning av behovet av statsbidrag till ifrågavarande ändamål tillstyrka den medelsanvisning, som motionärerna föreslagit. Skulle sådant behov visa sig uppkomma, bör det i

första hand ankomma på medicinalstyrelsen och Kungl. Maj:t att pröva, om och i vad mån detsamma bör tillgodoses.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II: 42 ej må av riksdagen bifallas.

148:o) **Sjuktransporter med flygplan.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200, s. 369 och 370), vilket innebär en höjning av anslaget med 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

149:o) **Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 201, s. 370—373) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för centrala sjukvårdsberedningen, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 68 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 72 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att de båda arvodesbefattningarna såsom avdelningsföreståndare omändras till extra ordinarie byrådirektörstjänster i lönegraden Eo 26. På särskild prövning av Kungl. Maj:t förutsättes få bero, huruvida byrådirektören å standardiseringsavdelningen med hänsyn till ett för närvarande utgående personligt lönetillägg skäligen bör placeras i högre löneklass än den lägsta. Förslaget föranleder å ena sidan minskning av medelsbehovet under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, med 27 600 kronor, och å andra sidan en ökning med 18 800 kronor av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Den sistnämnda anslagsposten skulle härjämte ökas genom att för fullföljande av utredningen rörande standardisering och typisering av sjukhusmöbler beräknas ett belopp av 5 000 kronor mot 2 500 kronor under löpande budgetår.

Anslagsposten till rörligt tillägg har ansetts böra uppräknas med 2 800 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kommaren av herr *E. Fast* väckt motion (II: 155), vari hemställts, att riksdagen ville, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag, besluta att i personalförteckning för centrala sjukvårdsberedningen upptaga två byrådirektörer i lönegrad Eo 28.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Centrala sjukvårdsberedningens verksamhet har visat sig vara av stor betydelse, i främsta rummet för landstingen. Dess insatser bli i hög grad beroende av de personliga kvalifikationerna hos innehavarna av de befattningar, vilka enligt Kungl. Maj:ts förslag skola från och med nästa budgetår under tjänstebenämningen byrådirektör upptagas i beredningens personalförteckning så-

som extra ordinarie tjänstemän i 26 lönegraden. Med hänsyn härtill har utskottet funnit motionärens förslag om en något högre löneställning för byrådirektörerna beaktansvärt. Vid övervägande av denna fråga har utskottet likväl ej ansett sig böra frångå Kungl. Maj:ts förslag i fråga om lönegradsplaceringen. Däremot har utskottet funnit skäligt, att vid inplacering i löneklass viss hänsyn toges till deras tidigare tjänstgöring vid såväl centrala sjukvårdsberedningen som de organ, vilkas arbetsuppgifter övertagits av beredningen. Härigenom torde den ene av byrådirektörerna komma att erhålla lön enligt lägst den löneklass, till vilken han skulle hava hänförs vid bifall till motionen (27 löneklassen), medan den andre, till såväl levnads- som tjänsteår yngre, torde komma att erhålla lön enligt lägst 26 löneklassen. I anledning härav bör den jämkningen vidtagas i Kungl. Maj:ts förslag, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppräknas med 1 500 kronor till 57 000 kronor och att anslagets slutsumma höjes med samma belopp till 70 000 kronor.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran. Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 155

a) godkänna följande personalförteckning för centrala sjukvårdsberedningen:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.	
2 byrådirektörer	Eo 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för centrala sjukvårdsberedningen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 6 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	57 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 7 000
Summa förslagsanslag kronor 70 000;	

c) till *Centrala sjukvårdsberedningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kronor.

150:o) **Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202, s. 373 och 374), vilket innebär en av ökade utgifter för reseersättningar motiverad höjning av anslaget med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Centrala sjukvårdsberedningen*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 18 300 kronor.

151:o) **Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203, s. 374 och 375) och under erinran att samma belopp anvisats under innevarande budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

152:o) **Överståthållarämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 204, s. 376—379) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för överståthållarämbetet, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Överståthållarämbetet: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 411 100 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med ett belopp av 391 000 kronor.

Av skäl, som anförts av chefen för finansdepartementet i statsverkspropositionen under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor, har föreslagits, att de två kanslidirektörerna vid ämbetet, vilka för närvarande äro hänfödda till lönegraden A 30, skola uppflyttas till lönegraden A 34. Förslaget föranleder en uppräknig av anslagsposten till avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän med 3 800 kronor. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås höjd med dels 5 300 kronor, motsvarande avlöningen till en barnvårdsassistent i lönegraden Eo 17, för vars anställande föregående års riksdag medgav överskridande av sistnämnda anslagspost, dels 9 900 kronor för tre extra skrivbiträden å passavdelningen, dels ock 1 100 kronor i anledning av väntade löneklassuppflyttningar.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) fastställa följande personalförteckning för överståthållarämbetet:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
2 kanslidirektörer		A 34
2 assessorer		A 27
2 förste byråsekreterare		A 24
4 byråsekreterare		A 21
7 kanslister		A 15
1 kansliskrivare		A 11
1 förste expeditionsvakt		A 7
5 kanslibiträden		A 7
3 expeditionsvakter		A 5
10 kontorsbiträden		A 4

Statsutskottets utlåtande nr 5.

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20:e.

- 1 civilförsvarsdirektör Eo 28
 3 assessorer Eo 27;

Anm. I personalförteckningen upptagen befattning skall hållas vakant så länge de med befattningen förenade göromålen bestridas av tjänstemän & Stockholms stads lönestat.

b) godkänna följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren kronor 11 681: 45

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
Överståthållaren ..	4 681: 45	—	4 681: 45
Underståthållaren ..	5 000: —	2 000: —	7 000: —
Summa	—	—	11 681: 45

2. Avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* kronor 207 800: —
 3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, *förslagsvis* » 5 600: —
 4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal » 129 100: —
 5. Särskilda löneförmåner till överståthållaren och underståthållaren:
 a. Taffelpenningar till överståthållaren kronor 2 001: —
 b. Lönetillökning till överståthållaren » 2 317: 55
 c. Tillfällig löneförbättring till överståthållaren och underståthållaren » 7 600: — » 11 918: 55
 6. Rörligt tillägg, *förslagsvis* » 45 000: —

Summa förslagsanslag kronor 411 100: —;

e) till Överståthållarämbetet: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 411 100 kronor.

153:o) Överståthållarämbetet: Omkostnader. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205, s. 380), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till ökat medelsbehov för bränsle, lyse och vatten höjes med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Överståthållarämbetet: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 59 500 kronor.

154:o) **Överståthållarämbetet: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 206, s. 380 och 381) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överståthållarämbetet: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 23 700 kronor.

155:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 207, s. 381) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

156:o) **Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208, s. 381 och 382) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår anvisats med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

157:o) **Länsstyrelserna: Reseersättningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209, s. 382), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till belastningen höjes med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Reseersättningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kronor.

158:o) **Länsstyrelserna: Expenser.** Kungl. Maj:t har (punkt 210, s. 382 och 383) föreslagit riksdagen att till Länsstyrelserna: *Expenser* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för löpande budgetår upptaget med 2 000 000 kronor.

Med hänsyn till ökat behov av medel för löpande expensutgifter har anslaget ansetts böra höjas med 200 000 kronor. Härjämte förutsättes, att anslaget, i den mån så visar sig erforderligt, må överskridas för vissa utgifter av engångsnatur, nämligen för utrustning av uppboordsavdelningarna.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

159:o) **Länsstyrelserna: Publikationstryck.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211, s. 383), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till belastningen uppräknas med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Publikationstryck* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

160:o) **Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar. Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 212 och 213, s. 383 och 384) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed anmäles.

161:o) **Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar. Häradsskrivarna m. fl.: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 214 och 215, s. 384 och 385) har riksdagen (skrivelse nr 44) redan fattat beslut, varom utskottet velat här

erinra.

162:o) **Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar. Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 216 och 217, s. 385—388) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed anmäles.

163:o) **Resestipendier åt åklagare.** Kungl. Maj:t har (punkt 218, s. 388 och 389) föreslagit riksdagen att till Resestipendier åt åklagare för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

I syfte att förbereda den nya rättegångsbalkens ikraftträdande och underlätta övergången till den nya ordningen ha domare och domaraspiranter ävensom åklagare ansetts böra beredas möjlighet att genom studiebesök vid främmande domstolar, där principerna om rättegångens koncentration och muntlighet redan tillämpas, vinna praktisk förtrogenhet med ett på dessa principer grundat rättegångsförfarande. Riksdagen har tidigare (skrivelse nr 2) anvisat 10 000 kronor till resestipendier åt domare och domaraspiranter. För resestipendier åt åklagare har samma belopp ansetts böra ställas till förfogande.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Resestipendier åt åklagare* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

Utskottet.

Polisväsendet.

164:o) **Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 219, s. 390—393) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för statspolisintendenten m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 66 300 kronor.

För innevarande budgetår är under beteckningen Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m. anvisat ett förslagsanslag av 29 400 kronor.

Kostnaderna för avlöning till statspolisintendenten och för hans pensionering beräknas för nästa budgetår oförändrat till 20 000 respektive 1 000 kronor.

För arvode till statspolisassistenten beräknas oförändrat belopp, 8 400 kronor, vilket anses bära redovisas under en särskild post till arvode, bestämt av Kungl. Maj:t.

För vikariatsersättning till statspolisassistenten samt för vikarie åt denne har avsetts ett belopp av 1 500 kronor.

För innevarande budgetår ha dessutom för avlöning till icke-ordinarie biträdespersonal vid statspolisintendentens expedition och vissa statspolisavdelningar under förslagsanslaget till Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditionskostnader anvisats högst 28 700 kronor. Av det sålunda anvisade beloppet avse 6 600 kronor arvoden till ett skrivbiträde å statspolisintendentens expedition och ett å statspolisens kriminalavdelning i Stockholm, 19 100 kronor arvoden till ett biträde å envar av avdelningarna i Norrköping, Malmö, Göteborg, Örebro, Gävle, Sundsvall och Luleå samt återstoden, 3 000 kronor, kostnader för extra skrivhjälp i mån av behov vid vissa andra avdelningar.

För nästa budgetår föreslås, att ifrågavarande biträden anställas såsom extra tjänstemän jämlikt bestämmelserna i civila icke-ordinariereglementet, varvid de båda biträdena i Stockholm skulle placeras såsom kontorsbiträden i lönegraden Ex 4 och de övriga såsom skrivbiträden i lönegraden Ex 2. Härjämte föreslås, att skrivbiträden skola få anställas vid ytterligare de fyra statspolisavdelningarna i Kalmar, Karlstad, Falun och Umeå.

För avlönande av här avsedd biträdespersonal, 2 kontorsbiträden i lönegraden Ex 4 samt 11 skrivbiträden i lönegraden Ex 2, beräknas ett belopp av, fränsett dyrtidskompensation, 29 500 kronor. För extra skrivhjälp vid vissa statspolisavdelningar, som ej äro avsedda att hava heltidsanställt skrivbiträde, ävensom för semestervikarier för skrivbiträden räknas med ett belopp av 1 500 kronor.

Kostnaderna för här nämnda vikariatsersättningar, löner till kontors- och skrivbiträden ävensom ersättning till extra skrivhjälp m. m. ha ansetts bära sammanföras under en gemensam anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, vilken alltså beräknas till (1 500 + 29 500 + 1 500) 32 500 kronor.

För rörligt tillägg föreslås en särskild post å 4 400 kronor. De kostnader för sjukvård m. m., som kunna uppstå, ha ansetts kunna bestridas från anslaget till Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditionskostnader. Här ifrågavarande anslag, vilket föreslås upptaget under rubriken Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar, har alltså beräknats till (20 000 + 1 000 + 8 400 + 32 500 + 4 400) 66 300 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Ma:jt:s förslag hemställs utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statspolisintendenten m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till statspolisintendenten samt kostnader för hans pensionering, <i>förslagsvis</i> ..	kronor 21 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t.....	» 8 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 32 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4 400
Summa förslagsanslag kronor 66 300;	

b) till *Statspolisintendenten m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 66 300 kronor.

165:o) **Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 220, s. 393—396) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 154 000 kronor, därav 140 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 150 000 kronor.

Medelsbehovet för inköp av motorfordon uppskattas för nästkommande budgetår till samma belopp som för löpande budgetår eller 140 000 kronor. För inköp av ridhästar beräknas 12 000 kronor, vilket innebär en ökning med 2 000 kronor. Härjämte ha för inköp av ytterligare nio hundar beräknats 2 000 kronor, efter frånräknande av viss reservation å för motsvarande ändamål tidigare anvisade medel.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 154 000 kronor, därav 140 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

166:o) **Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 221, s. 397—400) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 515 000 kronor, därav 203 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

För ifrågavarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 525 000 kronor.

För underhåll och vård av statspolisens hundar har beräknats en ökning av medelsbehovet från 2 000 till 5 200 kronor, vartill komma 12 700 kronor för utbildningskurs för nio till utbildning föreslagna hundar samt 1 900 kronor för veterinärvård och diverse utgifter för hundarna.

Utgifter för avlöning åt kvinnliga skrivbiträden vid statspolisintendentens expedition och vissa statspolisavdelningar ha ansetts för nästa budgetår böra

belasta det under punkt 164 härövan upptagna anslaget till Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar. Under förevarande anslag har ansetts böra beräknas ett belopp av 500 kronor för bestridande av sjukvård m. m. åt de extra skrivbiträdena vid statspolisorganisationen.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditionskostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 515 000 kronor, därav 203 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

167:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 222, s. 400—404), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 75 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 3 275 000 kronor.

168:o) **Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 223, s. 404 och 405), vilket innebär en sänkning av anslaget med 60 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

169:o) **Poliskåren i Boden: Avlöningar. Poliskåren i Boden: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 224 och 225, s. 405—411) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

170:o) **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m. Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 226 och 227, s. 411 och 412) och under erinran, att samma belopp anvisats för ifrågavarande ändamål under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* 350 000 kronor;

b) till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* 3 000 000 kronor.

171:o) **Statens polisskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 228, s. 413—420) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Moss-

berg förordad avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens polisskola: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 162 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till 139 600 kronor.

Undervisningen vid polisskolan under nästa budgetår beräknas omfatta två konstapelsklasser med sammanlagt 14 avdelningar, en överkonstapelsklass med 5 avdelningar, en kommissarieklass samt två polischefskurser.

För vinnande av lättnad i arbetsbördan för rektorn och de heltidsanställda lärarna har undervisningsskyldigheten, i medeltal för läsår räknat, ansetts böra nedsättas till för rektorn lägst 18 timmar samt för heltidslärarna lägst 28 timmar per vecka. Härav följer en ökning av medelsbehovet för de under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, utgående ersättningarna till timlärare med 19 000 kronor. Nämnda anslagspost har vidare föreslagits höjd med 2 400 kronor för tilläggsarvoden å 1 200 kronor till envar av heltidslärarna. Tilläggsarvoden å nämnda belopp ha under innevarande budgetår utgått med anlitanande av femte huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter.

För avlöningsstaten i övrigt har föreslagits ändring allenast beträffande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, vilken ansetts böra höjas med 1 500 kronor för anställande av ett extra skrivbiträde i lönegraden Ex 2 i stället för anlitanande av extra skrivhjälp.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till en ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor	13 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	111 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	31 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 000

Summa förslagsanslag kronor 162 500;

b) till *Statens polisskola: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 162 500 kronor.

172:o) **Statens polisskola: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 229, s. 421 och 422), vilket innebär en ökning av de för expenser samt för övriga utgifter avsedda medlen med respektive 5 000 och 8 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 57 000 kronor.

173:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 230, s. 423—430) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 269 100 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med ett belopp av 233 100 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att en verkstadsbiträdestjänst i lönegraden Eo 7 överföres till ordinarie stat och under benämningen reparatör placeras i lönegraden A 7. På grund härav ävensom i anledning av väntade löneklassuppflyttningar erfordras höjning med 3 700 kronor av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän.

I fråga om anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås höjning av arvodena till tre laboratorieassistenter från 6 100 kronor till 7 200 kronor för år. De hittills utgående ålderstilläggen för dessa assistenter, vilka för innevarande budgetår beräknats till sammanlagt 1 000 kronor, förutsätts i samband härmed bortfalla. För arvoden åt experter räknas med ett med 2 000 kronor till 6 000 kronor förhöjt belopp. Härjämte föreslås, att vissa tjänstemän, vilka under flera år tjänstgjort vid anstalten men avlönats från andra anslag än det nu ifrågavarande, från och med nästa budgetår överföres till anstaltens avlöningsstat. Av dessa tjänstemän ha en byråingenjör, ett laboratoriebiträde och ett fotografibiträde ansetts böra tills vidare kvarstå som arvodestagare. Arvodena till dessa ha beräknats till respektive 9 900, 4 830 och 1 800 kronor. Vid bifall till det anförda skulle nu ifrågavarande anslagspost höjas med sammanlagt 32 100 kronor till 161 900 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås uppräknad med 3 500 kronor, dels för avlönande av en fotograf, vilken hittills avlönats med anlåtande av allmänna säkerhetstjänstens medel men nu ansetts böra i avlöningshänseende överföras till anstalten och placeras i lönegraden Eo 7, dels ock med anledning av väntade löneklassuppflyttningar. Enär å andra sidan överförande till ordinarie stat av ett extra ordinarie verkstadsbiträde föranleder minskat medelsbehov å 3 300 kronor har höjningen av anslagsposten ansetts kunna begränsas till 200 kronor.

Utskottet. Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

- att riksdagen må
- a) fastställa följande personalförteckning för statens kriminaltekniska anstalt:

Personalförteckning.

Ordinarie personal.		Lönegrad
Befattning		
1 föreståndare		C 6
1 laborator		A 26
1 kansliskrivare		A 11
1 kanslibitråde		A 7
1 reparatör		A 7
1 expeditionsvakt		A 5
4 kontorsbiträden		A 4

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än 20:e.

1 avdelningsföreståndare Eo 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	47 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	161 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	47 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	12 500

Summa förslagsanslag kronor 269 100;

c) till *Statens kriminaltekniska anstalt*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 269 100 kronor.

174:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 231, s. 431—433) föreslagit riksdagen att till Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 500 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 162 500 kronor.

För nästkommande budgetår beräknas ökning av medelsbehovet för expenser för eget behov med 5 000 kronor samt för expenser för annat än eget behov med 84 000 kronor. Den sistnämnda ökningen, som hänför sig till tryckning av pass- och passansökningsformulär, sammanhänger med den ökning av antalet passansökningar, som inträtt med världskrigets slut.

Under rubriken särskilda uppbördsmedel beräknas en ökning å 1 000 kronor av inkomsterna av försålda passformulär m. m.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens kriminaltekniska anstalt*: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 500 kronor.

Utskottet.

175:o) **Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m. Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 232 och 233, s. 433—435) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* 125 000 kronor;

b) till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* 200 000 kronor.

176:o) **Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 234, s. 435) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor, därav 100 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

177:o) **Poliskollegierna. Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 235 och 236, s. 436) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Poliskollegierna* 2 000 kronor;

b) till *Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten* 1 000 kronor.

Civilförsvaret.

178:o) **Civilförvarsstyrelsen. Civilförsvaret.** Beträffande de under ifrågasvarande rubriker upptagna anslagen (punkterna 237—247, s. 437—440) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Diverse.

179:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 248—250, s. 441) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond* 3 641 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 2 962 000 kronor;

c) till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* 8 000 kronor.

180:o) **Statens hyresråd: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 251, s. 441—444), vilket innebär, att det för arvoden åt ordförande och ledamöter samt suppleanter för dem avsedda beloppet höjes med 5 000 till 90 000 kronor samt att för ersättningar till kanslipersonal beräknas ett från 250 000 till 293 000 kronor förhöjt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hyresråd: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 383 000 kronor.

181:o) **Statens hyresråd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 252, s. 444 och 445) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hyresråd: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

182:o) **Statens utlänningskommission: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 253, s. 445—448) föreslagit riksdagen att till Statens utlänningskommission: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 700 000 kronor. Emellertid beräknas anslaget komma att överskridas högst avsevärt. För bestridande av kommissionens avlöningskostnader under de två sista kvartalen av år 1945 har Kungl. Maj:t anvisat tillhoppa 1 275 000 kronor.

Svårigheterna att för närvarande bedöma omfattningen av utlänningskommissionens arbetsuppgifter under nästa budgetår ha medfört, att en allenast

approximativ beräkning av medelsbehovet kunnat göras. Det förväntas dock, att en återgång till mera normala förhållanden skall medföra en viss lättnad i kommissionens arbetsbelastning och att till följd härav en minskning av personalen skall bliva möjlig.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens utlänningskommission: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

183:o) **Statens utlänningskommission: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 254, s. 448 och 449) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens utlänningskommission: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

184:o) **Internationellt socialpolitiskt samarbete.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 255, s. 449), vilket innebär en anslagsökning med 200 000 kronor för bestridande av de kostnader, som föranledas av den internationella arbetsorganisationens återupptagande av sin verksamhet i mera normal omfattning, ävensom kostnader för det nordiska socialpolitiska samarbetet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Internationellt socialpolitiskt samarbete* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

185:o) **Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 256, s. 449—453) föreslagit riksdagen att till Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 9 000 000 kronor.

För ifrågakvarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 25 000 000 kronor.

Antalet här i riket vistande utlänningar kulminerade i maj 1945 och har därefter minskat. Genom fortsatt repatriering samt genom tillvaratagande av möjligheterna för flyktingarnas utplacering på arbetsmarknaden har antalet flyktingar, som behöva beredas vistelse på läger, ansetts kunna nedbringas till i genomsnitt 3 000. Kostnaderna för lägerverksamheten har med utgångspunkt härifrån uppskattats till 7 200 000 kronor.

Medelsbehovet för den hjälpverksamhet, som bedrivs av statens flyktingsnämnd samt av flyktingskommittéerna, har för nästa budgetår beräknats till 1 800 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 9 000 000 kronor.

186:o) **Bidrag till omhändertagande av utlandssvenskar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 257, s. 453—455) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till omhändertagande av utlandssvenskar m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

187:o) **Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 258, s. 455) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 9 400 kronor.

188:o) **Vissa kostnader i anledning av allmänna val.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 259, s. 455 och 456), i vilket anslagsbeloppet beräknats huvudsakligen med ledning av belastningen på anslaget under budgetåret 1942/43, då kommunala val senast höllos, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

189:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 260, s. 456 och 457) och under erinran, att för innevarande budgetår å riksstaten och tilläggsstat till densamma anvisats tillhopa 1 100 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

190:o) **Jordbrukets byggnadsstudiekommitté.** Kungl. Maj:t har (punkt 261, s. 457) föreslagit riksdagen att till Jordbrukets byggnadsstudiekommitté för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

Kostnaderna för denna kommitté ha tidigare till lika delar belastat femte och nionde huvudtitlarnas kommittéanslag. I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 framställda förslag har riksdagen å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett särskilt reservationsanslag å 90 000 kronor till kommitténs verksamhet. Vid denna medelsanvisning beräknades medelsbehovet för kommittén under nästa budgetår till det nu äskade beloppet, 250 000 kronor.

Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t ägnar uppmärksamhet åt frågan om lämplig arbetsfördelning och erforderligt samarbete mellan de olika statliga organ, vilka ägna sig åt forskning på byggnadsområdet.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets byggnadsstudiekommitté* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

191:o) **Extra utgifter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 262, s. 457 och 458), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till utgifternas starkt stigande tendens, vilken sammanhänger med de öppnade utlandsförbindelserna, höjes med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

192:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 263, s. 458) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

193:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 264, s. 458) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 200 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

194:o) **Kristillägg. Provisoriskt lönetillägg.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 265 och 266, s. 458 och 459) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Kristillägg* 7 750 000 kronor;

b) till *Provisoriskt lönetillägg* 9 000 000 kronor.

Stockholm den 2 april 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Larsson, Bäckström, Heiding, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Johan Eric Ericson, Näsström* och *Ragnar Bergh*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Ward, Ohlin, Bergström, Rubbestad, Mårtensson, Staxäng, Viklund, Petterson* i Degerfors, *Onsjö* och *Birke*;

dock att

vid behandlingen av punkterna 78:o)—194:o) deltagit herr *Ekströmer* i stället för herr *Ragnar Bergh*; samt

vid behandlingen av punkterna 189:o)—194:o) deltagit herr *Falla* i stället för herr *Birke*.

Reservationer:

1) vid *punkten 4:o*) (Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar) av herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Gränebo*, *Heiding*, *Mannerskantz*, *Ragnar Bergh*, *Rubbestad*, *Staxäng*, *Onsjö* och *Birke*, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Utskottet vill framhålla nödvändigheten av att statistiska undersökningar i görligaste mån begränsas till antal och omfattning såväl ur synpunkten av besparingar i ekonomiskt hänseende som med hänsyn till att myndigheter och allmänheten icke i onödan besväras.

Utskottet hemställer»;

2) vid *punkten 77:o*) (Motioner om ökat anslag till bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden) av herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Ragnar Bergh*, *Staxäng* och *Viklund*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Riksdagen har — — — 25 000 kronor.

Nämnda medelsanvisning — — — ytterligare medelsanvisning.

Den i — — — andra orter. Med hänsyn till pågående utbyggnad av provinsialläkarorganisationen anser utskottet, att denna fråga nu bör tagas under närmare övervägande, helst som åtskilliga smärre kommuner med ringa skatteunderlag kunna antagas bliva belastade med avsevärda kostnader för byggnad av bostäder åt provinsialläkare. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t låter undersöka frågans ekonomiska sida och för riksdagen framlägger resultatet av de överväganden, vilka utskottet funnit påkallade.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

a) att motionerna — — — riksdagen bifallas;

b) att riksdagen må i anledning av nämnda motioner, i den mån de ej behandlats under a), i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet ovan anført»;

3) vid *punkten 138:o*) (Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.) av herr *Viklund*.